KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 58 — 1928 | Federated Pressin jäsen | Torstaina, maalisk. 22 p:nä—Thur., March 22 | Member The Federated Press | XII Vuosik. — Vol. XII

Neljäkymmentä maata edustettuna Profinternin 4:ssä kongressissa

Kansainvälinen tilanne muuttunut suuresti kongressien väliajoilla

Kiinan vallankumous tuonut näyttämölle uusia työväenluokan kumouksellisia voimia; reformistit menneet porvarien leiriin

NEUVOSTOLIITON UNIOILLA 7 MILJ. RPL. TAISTELURAHASTO

MOSKOVA, maalisk. 19. — Punaisen Ammatti-Internationalen kongressin avasi virallisesti kansainvälinen sihteeri, tov. A. Losovsky, ammattiliittojen talolla Moskovassa. Saapuvilla oli edustajia neljästäkymmenestä eri maasta.

Avatessaan kongressin, lausui Losovsky, että viimeisen maailmankongressin jälkeen on eräs tärkeä työväenluokan lisäjoukko astunut esiin. Kiinan työväenluokka on astunut historian näyttämölle.

Heti kun Kiinan vallankumouksellinen liike ilmestyi todellisuutena, jatkoi Losovsky, aloittivat kapitalistit yhteisen hyökkäyksen ja sortopolitiikan työväenliikettä vastaan. Mutta tästä sortopolitiikasta huolimatta on maailman kumouksellinen työväenliike kasvanut entistä voimakkaammaksi. Kongressin tulee laatia entistä paremmat taisteluohjeet ja kehittää toimintaansa seuraavien tunnuslauseiden puitteissa: "Alas kapitalistit ja heidän lakeijansa! Taisteluun kapitalismin kukistamiseksi ja työväenluokan valtaan nostamiseksi!"

Puhemiehistön vaali

Kongressin puhemiehistöön valittiin seuraavat edustajat: Gitlow ja Johnson, Yhdysvalloista; Cornig ja Gossip, Englannista; Heckert ja Emerich, Saksasta; Monmousseau ja Dudilier, Ranskasta; Germanetto, Italia; Tomsky, Losovsky, Dogadov, Yaglo, Neuvostoliitosta; Dvorsky, ja Bauman, Tshekko-Slovakiasta; sekä eräitä edustajia Kiinasta, Japanista, Cubasta, Argentinasta, Braziliasta, Colombiasta, Puolasta, Skandinaviasta jne. Tämän jälkeen hyväksyttiin kongressin työjärjestys.

Kominternin tervehdyksen esitti Hunbertdroz, lausuen, että "mitä rajummin kapitalismi hyökkää työväkeä vastaan, sitä voimakkaammin tulee kansainvälisen työväen valmistua puolustukseen, sekä vastahyökkäykseen. Profinternin tulee kaikin voimin pyrkiä vapauttamaan työläiset reformistien vaikutuksesta, ja koota voimia kapitalismia vastaan. Meillä on tänä päivänä edessämme rajut palkkataistelut. Kongressin tulee löytää keinoja vallankumouksellisten voimien yhdistämiselle. Erikoista huomiota on kiinnitettävä laajojen joukkojen taistelulle liittämien vaatimusten puolesta, ja siten avustaa syvien rivien järjestymistä poliittiseen taisteluun."

"Mitä suurempia joukkoja me voimme yhdistää taisteluun," jatkoi puhuja, "sitä nopeammin me voimme muuttaa puolustuksen hyökkäykseksi, ja siten johtaa työväenluokan taistelut kapitalismin kukistamiseksi ja köyhälistön diktatuurin muodostamiseksi kaikissa maissa."

SSSR:n uniot voimakkaat

Tomsky lausui tervehdyksensä Neuvostoliiton unioiden keskuskomitean puolesta, osoittaen ne suurenmoiset saavutukset, mitä työväentasavallassa unioiden kautta on saaneet. Hän osoitti, että venäläiset työläiset vastustavat kapitalismin kiihkeään hyökkäykseen keskittämällä voimansa. Yli kymmenen miljoonaa työläistä ovat solidaarisesti taistelussa ammatillisen liikkeen riveissä, puolustaen työväenluokan yhtenäisyyttä. Työväen lähetystöjen kautta on koko maailma saanut tietää vallankumouksen todellisen luonteen. Venäläis-englantilaisen komitean hajoaminen on vain todistuksena siitä, että reformistit ovat kulkeneet entistä lähemmäksi porvaristoa.

"Neuvostoliiton uniot ovat keränneet seitsemän miljoonaa ruplaa käsittävän taistelurahaston kansainvälisiä taisteluita varten. Tämän kautta ovat venäläiset työläiset valmiit osoittamaan kansainväliselle työväelle, että he haluavat avustaa muiden maiden työläisten taisteluita, ei pelkillä sanoilla vaan teoilla," lausui Tomsky.

ST. LAWRENCE-JOEN JÄÄT LIIKKEELLÄ

Quebec, maalisk. 21. — Suuret jäälohkareet liikkuvat vapaasti St. Lawrence-joella viimeisten leutojen ilmojen vaikutuksesta. Liikenteen alkaminen joella on enään päivien kysymys.

Nuoria työläisiä vangittu Amerikassa

Ironwood, Mich., maalisk. 19. — Nuorten työläisten järjestämä hiilenkaivajien avustuskonferenssi eilen oli onnistunut huolimatta poliisien yrityksistä pelotella yleisöä, sekä huolimatta toverien Mauno Heiskasen ja George Rahkosen vangitsemisesta konferenssia selostavien lentolehtien jakamisesta. Vangittujen asia on määrätty oikeudessa käsiteltäväksi huhtikuulla. — Työm.

Parlamentin ravintola ei kannata

Tappiota koitunut siitä lähtien, kun lakattiin tarjoomasta edustajille väkijuomia — Herrat edustajat jättävät ruokavelkansa maksamatta

OTTAWA, maalisk. 21. — Parlamentin yhteydessä olevan ravintolan tulot ja menot eivät näy lyövän yhteen, vaan esiintyy tässä laitoksessa vajausta yht. $27,000 viime vuodelta. Parlamentti tuntuu olevan huolissaan asiantilan johdosta. Vajauksesta on $300 ent. edustajain maksamatta jääneitä ruokavelkoja. Näitä on neljä ent. parlamentin jäsentä, joista muuan on nykyään tuomarina Nova Scotiassa, sekä eräs korkeampi hallituksen virkailija. Sanotaan, että vajausta on ollut siitä lähtien, kun väkijuomain tarjoaminen kiellettiin sanotussa ravintolassa. Edustajat, jotka ovat halunneet ottaa ryypyn parlamenttaarisen innostuksensa kohottamiseksi, ovat olleet pakoitetut menemään toisiin paikkoihin, ja siksi on mainittu ravintola tullut kannattamattomaksi.

Rimpuili irti lain kourista

$10,000:in vajauksesta syytetty virkailija vapautettu Hamiltonissa

HAMILTON, Ont., maalisk. 21. — David G. Shearer, joka oli toiminut Hindoo Koosh Grotto-nimisen porvarillisen seuran sihteerinä, ja jota syytettiin seuran omaisuuden murhapolttoyrityksestä sekä $10,000:in vajauksesta, on vapautettu eilen kaikesta edesvastuusta.

Jo aikaisemmin vapautettiin syytetty murhapolttosyytteestä, ja eilen hylkäsi oikeus kanteen vajauksesta. Oikeudessa tosin tuli todetuksi, että seuran kirjanpidossa ilmeni n. $10,000:in vajaus, mutta koska ei voitu saada todistetuksi, että vastaaja olisi käyttänyt kysymyksessä olevia varoja omaksi hyödykseen, niin kanne kumottiin.

Mitenhän olisi käynyt, jos kysymyksessä olisi ollut jonkun köyhän työläisen tekemä kolttonen?

Detourin kylä edelleenkin eristyksissä

SAULT STE. MARIE, Ont., maalisk. 21. — Detourin 600 asukasta käsittävä kylä ei ole vieläkään päässyt vapautumaan jo viikkoja kestäneestä eristetystä asemastaan. Väestölle on ilmoitettu, että muuan armeijan kuljetuslentokone on parhaillaan matkalla kylään, tuoden mukanaan elintarpeita. Entiset ruokatavaravarastot ovat nopeasti loppumassa. Lumien eristämälle kylälle oli aikaisemmin kuljetettu elintarpeita eräällä lentokoneella, koiravaljakolla ja lumitraktorilla.

Käsityksen siitä, minkälaiset ovat ne luonnon esteet jotka sulkevat tämän Michiganin valtiossa olevan seudun muusta maailmasta, mainittakoon, että aikaisemmin paikalla käyneen lentäjän ilmoituksen mukaan, ovat maanteiden varsilla olevat puhelinpylväät toisin paikoin lumen alla, tahi näkyvät niiden päät vain vähäsen hangen yläpuolelle. Rakennukset ovat toisilla farmeilla ympäristössä melkein kokonaan lumen peitossa.

Quebecin luonnon rikkauksia keinottelijain käsiin

Lainlaatijakunta keinottelun välikappaleena

QUEBEC, maalisk. 21. — Lainlaatijakunnan komitea on hyväksynyt Beauharnoisin valo-, lämpö- ja voimayhtiön lupakirjan muutosehdotuksen, jonka mukaan yhtiö oikeutetaan rakentamaan 18 mailin pituisen kanavan sekä 2,000,000 hevosvoimaa kehittävän sähkölaitoksen.

Quebecin maakunnassa ovat järjestään kaikki huomattavimmat suuret kosket joutuneet suurkapitalistien monopoliksi. Näiden anastamisessa on harjoitettu mitä suurinta keinottelua, jopa lainlaatijakunnassakin. Kapitalistit ja niiden politikoitsijat eivät ole jättäneet "kiveä kääntämättä", koettaessaan saada haltuunsa kaikki luonnon rikkauden lähteet, joiden kautta voivat kiristää kansalta suuria riistovoittoja.

Työläisvanhusten kurja kohtalo

Vanhainkodin virkailijaa syytetään hoidokin kuoleman aiheuttamisesta

WINKLER, Man., maalisk. 21. — Niiden syytösten johdosta, että täkäläisen vanhainkodin hoidokin, Abraham Dyckin, kuolema olisi aiheutunut erään saman laitoksen virkailijan pahoinpitelystä, on Dyckin ruumis määrätty kaivettavaksi haudasta ja tutkittavaksi.

Vanhus kuoli useita viikkoja takaperin. Tapahtuman johdosta suoritetaan oikeudellinen tutkimus, jolloin todistajina tullaan kuulemaan useita laitoksen hoidokkeja. Paitsi mainittua pahoinpitelytapausta, tulee tutkimus ulottumaan myöskin muihin mainitussa laitoksessa esiintyviin epäkohtiin ja väärinkäytöksiin.

Vanhainkoti on kunnan ylläpitämä laitos ja saa se hallitukselta avustusta. Siinä vallitseva komento kuvaa siis sitä kohtelua, minkä työläisvanhukset saavat koko elämän kestäneen raadannan palkaksi kapitalistiselta Canadalta.

Padon sortumista yritetään väittää "pommityöksi"

LOS ANGELES, maalisk. 20. — Kaupungin porvarilehdet julkaisevat St. Francis-padon murtumista tutkivan komitean nimissä sellaisia tietoja, että se olisi tahallisesti räjäytetty rikki. Tällaisen jutun keksimistä varten on "löydetty" käsin tehty kartta ja pieni pala köyttä, jotka muka ovat olleet jossain padon läheisyydessä. Nuo "todistuskappaleet" on kuitenkin pidetty salassa tähän asti, kertovat mainitut lehdet.

Kun tuota juttua kuitenkin vertaa niihin insinöörien lausuntoihin, mitä he asiantuntijoina ovat antaneet, tuntuu naurettavalta tuollaisten "pommijuttujen" keksiminen. Mutta porvarit pyrkivät kaikki suuret ja pienet onnettomuudet työntämään joidenkin salaperäisten voimien kontolle ja siten puhdistamaan itsensä satojen ihmisten kuolemaan syyllisyydestä.

Amerikan imperialismin aikeet Europassa

MADRID, maalisk. 20. — Lissabonista saapuneet tiedot kertovat, että amerikalaisten edustavat henkilöt ovat ehdottaneet pääministeri Carmonalle $100,000,000 lainaa, Yhdysvaltain hallituksen takuulla, jos Portugali luovuttaa Yhdysvalloille oikeuden perustaa sotilaallisen laivastoasemaan Azorien saarille, Atlannilla.

Kuitenkin sanotaan Carmonan kieltäytyneen hyväksymästä tuota ehdotusta, sanoen lainahankkeen olevan alulla Lontoossa.

Taschereau koettaa puolustautua

Yrittänyt hermostuneella ivalla torjua parlamentin naisedustajan hyökkäyksen Quebecin hallitusta vastaan

QUEBEC, maalisk. 20. — Kuten tiedetään, hylkäsi Quebecin hallitus äskettäin esityksen äänioikeuden myöntämisestä naisille, joten Quebec on edelleenkin jäänyt ainoaksi, maakunnaksi missä naisilta on evätty nämä porvarilliset kansanvaltaiset oikeudet.

Tapahtuman johdosta oli parlamentin ainoa naisedustaja, Miss Agnes Macphail, pitänyt Montrealissa sapekkaan puheen, jossa hyökkäsi Quebecin hallitusta ja pääministeri Taschereauta vastaan, syyttäen niitä taantumuksellisuudesta.

Tämä on saanut pääministeri Taschereaun nousemaan takajaloille, ja antamaan sanomalehtien edustajille seuraavansisältöisen vastauksen Miss Macphailin puheeseen:

Alussa mainitaan, että on "kiintoista nähdä Miss Macphailin, joka asuu Ontarion maakunnassa, saapuvan Quebeciin kertomaan meille, miten maakuntaamme on hallittava." Sitten hän jatkaa: "Jos olisi kysymyksessä mies, sanoisin, että se on hävytöntä, mutta ollessa nainen, sanon, että se on vain hupsua puhetta nuorelta tytöltä. Mutta parlamenttimme naisedustajan hyökkäystä maakuntaamme vastaan voidaan antaa anteeksi, koska siitä lähtien, kun hän on ollut liittoparlamentissa, on hän lainannut nimensä niin moneen poliittiseen ja sosiaaliseen reformiin, että meidän pitäisi olla hänelle kiitollisia tarjouksestaan auttaa meitä maakuntamme asian hoidossa. Lisäksi hän antaa hyvää neuvoa naisillemme: 'Alkää totelko miehiänne', sanoo hän. Jos Miss Macphail tekee vielä toisen sellaisen matkan maakuntaamme, löytää hän täältä miehen. Hän tulee oppimaan, kuinka kevyt ja helppo on taakkamme. Siihen saakka, kunnes hän on hallintamme alaisena, kiellän minä nuoren tytön kykyä ohjata hyviä canadalaisia äitejämme."

Kuten näkyy, ei ministeri ole säästänyt sanoja, painostaessaan Miss Macphailin sukupuolen ominaisuuksien kykenemättömyyttä. Mutta siitä huolimatta, voimme ulottaa tämän porvarillisen naisedustajan johtopäätöstä muillekin aloille.

Quebecin kapitalistiset hallitusherrat eivät ole osoittautuneet taantumuksellisiksi vain suhtautumisessaan naisten äänioikeuteen vaan he eivät ole panneet tikkua ristiin naisten työvoiman räikeän riistännän lopettamiseksi Quebecin teollisuuslaitoksissa. Hallitus ei ole myöskään millään tavalla halunnut suojella miespuolista työvoimaa orjamaisilta nälkäpalkoilta ja työttömyyden kiroilta, ja samainen hallitus juonittelee työväen tapaturmasuojeluksen aikaansaamista vastaan.

Tekohurskaudestaan huolimatta, ei Taschereaun hallitus ole pystynyt vastustamaan siveellisen turmeluksen levenemistä maakunnassa; päinvastoin on se edistänyt mädännäisyyttää viina-"kontrollillaan". Rahatuloja pyydyttäessän on hallitus kirjaimellisesti liottanut koko maakunnan viinaan ja olueeseen. Ei ole siis ihmeteltävää, että uudistusystävällinen porvarillinen naisedustajakin on ottanut avustellakseen tuota hallitusta.

Kehno korvauslaki hyväksytty Quebecissa

QUEBEC. maalisk. 21. — Sen jälkeen kun vastustuspuolueen muutosehdotus suoralla puolueryhmien mukaisella äänestyksellä 43 äänellä 9 vastaan, hyväksyi Quebecin lainlaatijakunta työväen tapaturmakorvauslain kolmannessa lukemisessa. Ainoa muutos, joka siihen tehtiin, oli että laki ei astu voimaan tulevan syysk. 1 pnä, niin kuin aikaisemmin oli suunniteltu, vaan hallituksen julistuksella. Täten saa hallitus mielin määrin lykätä lain voimaan tuloa ja riittävästi aikaa, valita mieleisensä korvauslautakunnan.

Kuten tiedetään, on laki monessa suhteessa jäänyt aivan kehnoksi tekeleeksi, jonka avulla työläisten etuja ei voida erikoisemmin turvata.

TYÖLÄINEN UHRASI HENKENSÄ TOISTA PELASTAESSA

Sydney, N. S., maalisk. 20. — Sam Scywzcyk, puolalainen työmies, kuoli viime yönä täkäläisessä sairaalassa niiden vammojen johdosta, jotka oli saanut, yrittäessä pelastaa voimakoneen hihnapyörän murskattavaksi joutunutta työtoveriaan, Alex McNeilliä. Tapaturma sattui viime torstai-aamuna. Siitä kerrottiin Vapaudessa jo aikaisemmin.

Työttömyydestä keskusteltu parlamentissa

EDUSTAJA HEAPS VAATINUT HALLITUKSELTA TOIMENPITEITÄ

OTTAWA, maalisk. 20. — Parlamentissa keskusteltiin eilen iltapäivällä winnipegiläisen "työväen" edustajan Heapsin, työttömyysvakuutusehdotuksesta. Heaps puolusti ehdotustaan, selittäen, että parlamentissa käsitellään paljon sellaisia asioita, jotka ovat tekemisissä työolojen ja työväenkysymyksten kanssa, ja työttömyys on tällä hetkellä sellainen vakava asia, johon nähden hallitukselle ei ole oikeutta suhtautua välinpitämättömästi. Senvuoksi ei tätä asiaa ole jätettävä yksinomaan maakuntien ja kuntien ratkaistavaksi.

Riippumaton edustaja A. W. Neill viittasi siihen, että työttömyys on tänä talvena muodostunut niin ankaraksi Vancouverissa, että kunnan on täytynyt uhrata $1,000 päivässä työttömien avustamiseen. Tällä hän nähtävästi tarkoitti hätäaputöiden teettämistä nälkäpalkoilla.

Asian käsittely jäi vielä keskeneräiseksi, mutta parlamentin herrasmiehiltä tuskin lienee odotettavissa mitään sellaisia toimenpiteitä, jotka voisivat lieventää kurjaa työttömyystilannetta. Työnantajaluokan edustajina hyväksyvät nuo politikot tietenkin kapitalisten pyyteet huonontaa työttömyyden avulla palkkoja ja työehtoja.

Toronton metallitehtaat

Ent. Baldwinin tehdas Ashbridge Bayssä pantanee käyntiin kuukauden kuluttua — N. 1,000 miestä tulee mahdollisesti saamaan työpaikan

TORONTO, maalisk. 21. — Täällä liikkuu sellainen tieto, että ent. Baldwinin metallitehdas Ashbridge Bayssä tullaan saattamaan käyntiin kuukauden kuluttua. Hetimiten aloitetaan uuden koneiston paikoilleen asettamista. Tehdas tulee arviolta antamaan työtä ei 1,000:lle työläiselle joitakin päiviä takaperin ilmoitettiin sanomalehdissä, että tehdas oli siirtynyt uudelle toiminimelle: Page-Hersey Tubes Limitedille. Sittemmin on myöskin liikkunut huhuja, että yrityksessä olisi mukana joku toinen suurfirma, jonka nimeä ei vielä ole hankkeen yhteydessä mainittu.

C. N. R:tä syytetään työläisten palkkojen polkemisesta

MONTREAL, maalisk. 20. — Yhdysvaltain hiilikomitealle on union asianajaja Oliver K. Eaton tehnyt syytöksen, että Canadan hallituksen omistaman C. N. R:n rautatien hallussa oleva Rail and River Coal Company on polkenut hiilikaivostyöläisten palkkoja sekä myöhemmin, työväen olojen kiristämistarkoituksessa, oli ostanut halpaa hiiltä ei-union hiilialueilta West Virginiasta.

C. N. R:n päämajasta on eilen annettu julki sellainen lausunto, jonka mukaan syytös palkkojen polkemisesta ei muka olisi paikkansapitävä. Rail and River Coal Companyn kaivosta on pidetty suljettuna jonkun aikaa, yksinkertaisesti siitä syystä, että omistavalle yhtiölle on käynyt halvemmaksi ostaa hiilensä muualta, sanoo C. N. R:n johto kylmästi. Edellämainittu kaivosyhtiö oli aikoinaan kuulunut Grand Trunk rautatielle, ja siirtynyt C. N. R:lle samassa, kun Grand Trunk liitettiin C. N. R:ään.

Hallituksen rautateiden herrojen on vaikea saada ketään uskomaan puolustuksiaan, sillä C. N. R. ei ole mikään mallityönantaja Canadassakaan, joten ei ole syytä uskoa sen paremmin huolehtivan työläisistään Yhdysvalloissa, kuin täällä.

Rumaniassa taas ilmenee levottomuutta

LONTOO, maalisk. 20. — Daily Mail on tänään tiedottanut, että Bukarestista saapuneet tiedot selittävät monien hallitusta lähellä olevien vakavien kriisien ilmenemistä.

Viime sunnuntaina eräässä suuressa talonpoikain kokouksessa oli puhuja lausunut, että talonpoikain puolue tulee antamaan myrskysignaalin heti kuin se näyttäytyy tarpeelliseksi. Ja pistimet tulee olla paikallaan ja valmiina sellaista merkinantoa varten.

Maailman kaivostyöläisten kongressi kutsutaan koolle

Ruotsin ja Neuvostoliiton uniot tehneet tämän tärkeän aloitteen; keltainen internationale tuomitaan

MOSKOVA, maalisk. 19. (DW) — Neuvostoliiton ja Ruotsin kaivosmiesten yhteyskomitea on antanut julistuksen, jossa vedotaan kaikkiin kaivosmiesten unioihin ja liittoihin, kutsuen niitä koko maailmaa käsittävään yhteiseen kongressiin, harkitsemaan yhä kasvaa kriisiä kaivosteollisuudessa.

Julistuksessa selitetään sitä tilannetta, mihin kaivostyöläiset kapitalistisissa maissa ovat joutuneet, sekä arvostellaan terävästi amsterdamilaisen kaivosmiesten internationalen toimintaa, joka on kieltäytynyt kutsumasta koolle myötätuntoisuuslakkoa, ja joka on aiheuttanut hajaannusta kaivostyöläisten keskuudessa eri maissa.

Julistuksessa kehoitetaan perustamaan uusi kaivosmiesten kansainvälinen liitto koolle kutsuttavassa kongressissa ja yhtenäistyttämään monet erilliset uniot ja liitot.

Komitean antamassa julistuksessa sanotaan, että tämä vetoomus tuli hyväksyttyä jo viime tammikuussa pidetyssä venäläisten ja ruotsalaisten unioiden konferenssissa, mutta sitä ei saatettu julkisuuteen, koska Ruotsin kaivosmiesten liitto halusi odottaa Amsterdamin kansainvälisen liiton keskuskomitean päätöstä, Ruotsin lakkokysymyksessä. Mutta sen jälkeen Ruotsin kaivosmiesten liitto on peruuttanut kiellon, ja niin ollen vetoomus on voitu julkaista lehdistössä.

Myöskin huomioon ottaen Ruotsin kaivostyöläisten vaikean aseman, ei venäläis-ruotsalainen yhteyskomitea voi nähdä mitään seikkaa, joka vaikuttaisi epäedullisesti Ruotsin kaivosmiesten taisteluun.

Saksassa vielä 7,000 Englannin sotilasta

LONTOO, maalisk. 20. — Luutnantti Kenworthy esitti tänään parlamentissa kysymyksen englantilaisten joukkojen Saksasta pois siirtämisestä. Hän sanoi Wiesbadenissa olevan vielä 7000 sotilasta. Puhuja kysyi, mitä tekemistä on 7,000 miehellä 60,000,000 -ihmistä käsittävän kansan keskuudessa. "Sellainen armeija", hän jatkoi, "on käyttökelvoton sotilaalliselta kannalta katsoen ja strategisesti se on vaarallinen. Sen tulisi olla joko kylliksi suuri puolustamaan edes itseään, tai sitten se tulisi kutsua kokonaan pois."

"Jos kuitenkaan poliittisesti katsoen ei voida kaikkia joukkoja pois kutsua, niin siinä tapauksessa tulisi armeijan luku pienentää tavalliseksi konsulaatin vartioväeksi ja siten välttää asiaa koskevat erimielisyydet."

Avioerot lisääntyvät Canadassa

Viime vuonna myönnetty 748 avioeroa

OTTAWA, maalisk. 21. — Vuonna 1927 myönnettiin Canadassa yhteensä 748 avioeroa, mikä on korkein luku, mikä Canadassa on koskaan tullut yhden vuoden osalle. Vielä v. 1913 oli avioerojen luku vain 60, ja viisivuotiskaudelta 1913—17 oli niiden luku yhteisesti 304.

Kuluneena vuonna myönnetyt avioerot jakautuivat eri maakuntien osalle seuraavasti: British Columbia 197, Ontario 182, Alberta 148, Manitoba 102, Saskatchewan 60, Nova Scotia 29, New Brunswick 17 ja Quebec 13. Prince Edward Islandissa ei tapahtunut yhtään avioeroa.

Vedenalaisen viimeiset uhrit kannettu pois

Laivahylky hinattu pontoonien avulla rantaan

BOSTON, maalisk. 20. — Viime joulukuun 17 pnä Provincetownin edustalla uponnut vedenalainen S—4 on vihdoin saatu nostettua pontoonien avulla ylös ja hinattua Bostonin satamaan. Siellä eilen avattiin uponneen aluksen torpeedohuone, josta löydettiin kahdeksan miehen ruumiit, joita sukeltajien avulla ei oltu esiin saatu.

Näiden kahdeksan joukossa olivat ne kuusi miestä jotka olivat hengissä kolme vuorokautta aluksen uppoamisen jälkeen, antaen merkkejä sukeltajille. Laivoston virkailijat menivät ensimmäisinä kuolemankoppiin, takavarikoimaan luonnollisesti kaikki muistiinpanot, mitä kuoleman kanssa kamppailleet merisotilaat olivat kirjoittaneet. Niistä ei kuitenkaan ole vielä mitään julkisuuteen annettu, vaan sensijaan kielletty kaikkien muistiinpanojen olemassaolo.

Kaikista merkeistä päättäen on miehillä ollut monenlaisia aikeita ja yrityksiä henkensä pelastamiseksi. Kerrotaan, että sitä vasaraakaan ei ole löydetty, jolla luutnantti Fitch naputteli "sähkötysmerkkejä" sukeltajille. Kaikkiaan kuoli tuossa onnettomuudessa 40 merisotilasta.

Osakehuijareita jälleen pidätetty

TORONTO, maalisk. 21. — Hyman Bloomenthall ja Arthur S. Tubor sekä Albert Tubor-nimiset miehet pidätettiin eräästä hotellista täällä eilen iltapäivällä poliisille tehdyn valituksen johdosta, että miehet olivat petkuttaneet eräältä naiselta $3,100:in arvosta arvopapereita, luvaten toimittaa naiselle vastaavan määrän Abba Mine Companyn osakkeita.

Keystone Security Company, jonka asiamiehinä miehet olivat esiintyneet, on selittänyt, ettei sillä ole enään tätänykyä ollut mitään tekemistä mainittujen henkilöiden kanssa. Nainen ei ole kuulemma saanut osakkeitaan.

Abba Mine Company on hämäräperäinen kaivosyhtiö, joka kauppaa yleisölle $2,000,000:in arvosta osakkeita Kirkland Lakella olevaa kaivoshanketta varten. Kaivoksella ei ole vielä tehty muuta, kuin upotettu n. 35 jalan shafti.

Doris MacDonald välttää hirsipuun

Mies saa sensijaan sovittaa rikoksensa elämällään

OTTAWA, maalisk. 21. — Myöhään eilen iltapäivällä annetusta raportista selviää, että hallitusneuvosto on ratkaissut MacDonald pariskunnan kuolemantuomiota koskevan asian. Vaimo Doris MacDonald ei tule perjantaina hirtettäväksi, vaan rangaistus on muutettu elinkautiseksi vankeudeksi. George MacDonaldin kuolemantuomio on pysytetty voimassa. Tuomittu tulee kuolemaan Valleyfieldin vankilan pihamaalla perjantain aamuna.

MacDonaldin vanhemmat ovat käyneet poikansa luona Valleyfieldin vankilassa lausumassa jäähyväisensä. Vanki oli ollut rauhallinen mieleltään, sanoen olevansa valmis kuolemaan.

Quebecin tapaturmakorvauslaki

Työväen järjestöt arvostelevat sen puutteellisuuksia

MONTREAL. — Kaksisataa edustajaa käsittävän lähetystön johdossa on Montrealin ammatillisen neuvoston presidentti J. T. Foster käynyt maakuntahallituksen puheilla Quebecissä esittämässä n. 70,000 jäsentä käsittäväin eri ammatillisten järjestöjen vaatimuksia uuden tapaturmakorvauslain suhteen. Hallituksen esitystä arvostellaan siitä, että se hyödyttäisi yksityisiä vakuutusyhtiöitä sekä että täyden työkyvyn menetyksen rajaksi ehdotetaan ainoastaan $10,000 sekä kuoleman johdosta maksettavaksi korvaukseksi $6,000. Edelleen selitti lähetystö, että korvauksen perustana oleva vuosiansio olisi koroitettava $1,560:sta $2,500:iin.

Pääministeri ilmoitti, ettei hallitus voi suostua ehdotukseen korvauslain järjestämisestä valtiovakuutuksen pohjalle.

"Worker"-lehti huomauttaa lähetystön käynnin johdosta, että niin kauan kun työläisillä on vain vähän järjestynyttä voimaa vaatimuksiaan tukemassa, eivät hallitusherrat välitä mitään lähetystöjen toivomuksista. Hyödyllisempää olisi, että Quebecin maakunnan työläiset alkaisivat toimia voimakkaiden järjestöjen luomiseksi. Silloin voitaisiin pakoittaa hallitus hyväksymään korvauslaki, joka todellakin hyödyttäisi työväestöä.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja. Ilmestyy Sudburyssa, Ont., maanantaina, tiistaina, keskiviikkona, torstaina ja perjantaina.

TOIMITTAJAT:
S. G. NEIL, T. H. CARLSON, B. A. TENHUNEN, R. PEHKONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoonmenoilmotukset 50c. palstatuuma. — Nimenmuutosilmotukset 50c. kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c. lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c. kerta. $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotusmaksu etukäteen. — Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten, joilla on takuukset.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

Lehteen aiotut ilmotukset pitää olla konttorissa kello 12 ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.
Vapauden toimitus: Liberty Building, 33 Lorne Street. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 33 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

«Besco on Besco»

Nova Scotian kaivostyöläiset sanovat: "Sama vanha Besco. Besco on Besco!" Yhtiön hallinnossa on uusia kasvoja, mutta ne ovat samanlaiset kuin entiset kovat ja röyhkeät kasvot; katsokaa Holtin kasvoja, lausuu Worker pääkirjotuksessaan ja jatkaa: British Empire-teräsyhtiön uusi puheenjohtaja McNaught ja J. H. Gundy, tuo "ihmeliikemies" Torontosta, joka on uusi johtokunnanjäsen, ovat neuvotelleet Amerikan yhdistyneen kaivostyöläisten liiton 26:nnen piirin toimeenpanevan komitean sekä pääministeri Rhodesin ja kaivosministeri Harringtonin kanssa. Näitten neuvottelujen jälkeen Besco, kaikkine uusine koristeineen, kieltäytyy myöntymästä niihin vaatimuksiin, jotka kaivosmiehet tekivät äskeisessä edustajakokouksessaan. Miehet vaativat kahdenkymmenen prosentin korotusta työläisille, jotka saavat 3.15—4.00 dollariin päivältä ja joilla on työtä keskimäärin kahdeksisadaksi päiväksi vuodessa. He vaativat viidentoista prosentin korotusta miehille, joille maksetaan 4.00—5.00 dollariin päivältä ja joilla on työtä keskimäärin yhtä moneksi päiväksi vuodessa kuin edellämainituilla, ja kymmenen prosentin korotusta urakkamaksuihin. Nämä vaatimukset tuskin alkavatkaan hipoa niitä voittoja, jotka Besco on kasannut kahden viime vuoden kuluessa.

Nämä vaatimukset hädintuskin alkavatkaan korvata niitä kärsimyksiä, jotka kaivosmiesten on täytynyt kokea viimeisten kahden vuoden aikana. Mutta siltikin Besco kieltäytyy antamasta perään. Holtin miljoonille täytyy "syöttää" lisää miljoonia. Holt halua, kuten Wolvinkin halusi, menestyä kaivostyöläisten ja heidän vaimojensa ja lastensa hien ja veren kustannuksella. Besco haluaa kahden vuoden työsopimusta ilman mitään korotuksia nykyiseen palkkataksaan. "Kanta, jonka yhtiö ottaa", lausuu Canadian Pressuutistoimiston tieto makeasti, "on, että kaikkien teollisuuden ennalleenpalauttamiseen osallistuvien ainekSien on tehtävä uhrauksia ja että työväen tulisi tehdä osansa."

Mitä uhrauksia on Sir Henry Holt tekemässä? Mitä uhrauksia tekee Gundy, tai McNaught, tai Cantley tahi toiset niistä kapitalistisista riistäjistä, joitten käsissä on kahdentoistatuhannen kaivostyöläisten elämä? Tässä on kaksi esimerkkiä "uhrauksista". Samaan aikaan, kun Besco kieltäytyy korottamasta työläistensä palkkoja sillä verukkeella, että kaikkien täytyy uhrata, samaan aikaan Bescon alayhtiö Dominion-rauta- ja teräsyhtiö on pyytänyt Sydneyn kunnallishallinnolta verovapautensa jatkamista viidellä vuodella eteenpäin! Tämä on Bescon käsitys uhrauksesta. Kaikkien täytyy uhrata Bescolle. Uutispätkä New Waterfordista kertoo, että Dominion-hiiliyhtiön (myös Bescoa) toimesta tuon kauppalan kuluttajille myyty hiili on niin huonoa, että kauppalan pormestari Walker on ollut pakotettu tekemään sen johdosta muodollisen valituksen. Tällä tavalla Besco uhraa.

Vaimojensa ja lastensa tähden täytyy kaivostyöläisten vastustaa likaisessa kapitalistilehdistössä nostettua huutoa siitä, että hetki on "sopimaton" palkankorotusvaatimuksille". Montreal Gazette-lehti kirjotti (maalisk. 10 p:nä): "On kyseenalaista, tokko Nova Scotian kaivosmiehet olisivat voineet valita sopimattomamman hetken vaatimukselle palkkojen korottamisesta." Ellei tämä hetki ole sopiva, niin milloin sitten on sopiva hetki? Tosiasia on, että hetki ei milloinkaan ole sopiva kapitalisteille kuulla palkankorotusvaatimuksista. Bescolle oli viime vuosi rahallisesti hyvä, yksi parhaimmista. Työläiset yksin ovat kantaneet lamaannuksen taakan menneisyydessä. Kaivosmiehet eivät voi luottaa, että hyvä aika" tulisi olemaan pitkäaikainen. Kapitalismi ei enää anna pitkiä hyvinvoinnin kausia ja lyhyitä pulakausia. Päinvastoin, nyt ovat edelliset lyhyitä ja jälkimäiset pitkiä ja ankaria. On lyötävä raudan ollessa kuuma. Vaatikaa nuo korotukset palkkoihinne. Älkäätkä luottako mihinkään Bescon tekemiin kauniisiin lupauksiin. Holt, Gundy, McNaught ja kumppanit tietävät vain yhden keinon, jonka avulla he voivat elää mukavasti ja ylellisesti, ja se on kaivosmiesten riistäminen. Uhratkoon Holt jonkun automobiileistään. Uhratkoon hän huvialuksensa ja muuta omaisuuttaan. Antaa hänen uhrata vähä lukemattomista sijotuksistaan sadoissa amerikalaisissa yhtiöissä — jos Besco tarvitsee uhrauksia. Mutta kaivostyöläisten täytyy vaatia, toimeenpanevalta komitealtaan, että taistelussa palkankorotuksista ei saa käydä lempeämmäksi. Sitä varten on järjestäydyttävä liiton jokaisessa paikallisyhdistyksessä. Rivimiesten täytyy valmistautua kyetäkseen ottamaan taistelun johdon omiin käsiinsä saatuaan ensimäisen merkin siitä, että heidät aiotaan pettää. Taistelkaa palkankorotuksista, lopettaa Worker. Ei mitään uhrauksia Bescolle.

Talonpoika ja työmies

Niiden syitten joukossa, jotka v. 1918 tuottivat Suomen työväelle tappion, oli Suomen talonpoikain asettuminen kapitalistien puolelle, kirjottaa "Kommunistissa" O. V. Kuusinen. Ja hän selittää kysymystä seuraavasti:

Suomessa on maatalousväestöä n. 65 prosenttia koko kansasta, siis paljon enemmän kuin teollisuusväestöä. Enin osa maatalousväestöstä on tosin proletaareja tai puolproletaareja ja nämä olivat luokkasodassa meidän puolellamme. Samoin ne pientalonpojat, joilla Suomen porvarillisen lain mukaan ei ole omistusoikeutta viljelemiinsä maihin, ja joita sanotaan torppareiksi. Mutta omistavat talonpojat, niin hyvin pienet ja keskikokoiset kuin suuretkin asettuivat silloin yleensä valkokaartilaisten puolelle.

Miksi?

Suomen talonpoika on kivikkomaan kyntäjä. Hänellä on sitkeä sisu ja kova kallo. Hän on ennakkoluuloissaan yhtä sitkeä kuin työssäänkin. Hänen päähänsä on porvarillisen järjestelmän vallitessa kasvanut kaksi kovaa pahkuraa: omistusoikeuden ennakkoluulo ja natsionalismin ennakkoluulo. Näitä molempia on porvaristo käyttänyt hyväkseen monien vuosikymmenien aikana nylkeäkseen talonpoikia, ja niiden avulla se myöskin luokkasodassa petkutti heidät.

Suomen porvaripuolueet sanoivat talonpojalle: "Punaiset ryöstävät sinulta maan!" Talonpoika ei älynnyt, että tuo petos oli aivan samaa kuin varkaan huutaessa: "ottakaa voro kiinni!" Talonpoika ei edes sen vertaa muistanut oman luokkansa historiasta, että juuri kapitalistit ovat Suomessa alunpitäen olleet talonpoikain maiden ryöstäjiä, ei koskaan työväki. Kun kartanoherrat ennen vanhaan ryöstivät suoranaisella väkivallalla talonpoikain maita ja muuttivat nämä torppareikseen, niin sen ymmärsi talonpoikakin ryöstöksi. Mutta kun kapitalistit ryöstivät talonpojan omaisuutta petoksella, kaupalla ja verotuksella, niin sitä ei tämä älynnyt ryöstöksi. Hän uskoi ryöstäjän olevan suojelijansa ja pelkäsi punaisia pelastajiaan.

Suomen porvaripuolueet pelottelivat talonpoikaa myöskin venäläisellä sorrolla. Kun Venäjän tsaarivalta oli pitkät ajat sortanut Suomen kansaa, niin oli Suomen porvariston helppo uskotella talonpojalle: "Venäläiset ovat sortajia." Se usko oli vanhoista sota-ajoista asti syöpynyt Suomen talonpojan päähän, sen vuoksi hän uskoi porvariston valhetta, että myöskin Venäjän vallankumouksellinen työmies ja sotamies ovat Suomen kansan vihollisia ja että Suomen porvarit, todelliset kansan sortajat, taistelivat muka kansan vapauden puolesta.

Nyt perästä päin on tuo kaksinkertainen petos monelle talonpojalle Suomessa jo selvinnyt. Mutta ei vielä läheskään kaikille. Me Suomen kommunistit koetamme sitä yhä edelleen heille selvittää. Sillä me pyrimme liittoon työtätekevän sorretun talonpoikaiskansan kanssa, me tahdomme luoda Suomeen työväen ja talonpoikain vallan.

Suomen vallankumouksellinen työväki ei aijo kajota talonpoikain omaisuuteen pakkoluovuttaessaan suurtilanomistajilta ja kapitalisteilta maat ja metsät. Torppareilla ja omistavillakin pientalonpojilla Suomessa on liian vähän maata, ei liian paljon; varsinkin heillä on metsän ja laitumen puutetta. Heille on sen vuoksi annettava lisää, eikä mitään pois otettava. He ovat raskaan työn raatajia. He ovat kapitalistisen nylkemisen alaisena kehittäneet maataloutensa jo verrattain hyvälle alulle. He ovat hankkineet kunnollisia työkaluja ja koneitakin. Ei kukaan Suomen talonpoika pui viljaansa pihamaalla, vaan riihessä. Ja karjanhoidosta he osaavat saada hyviä tuloksia. He tarvitsevat vaan vapautusta kapitalismin ikeen alta sekä tulevan neuvostovallan taloudellista tukea, niin saadaan nähdä heidän muokkaavan pian Europan karuimman kolkan todelliseksi kulttuurimaaksi.

Suomi ei tule omalla viljallaan toimeen. Ei ainoastaan työväki, vaan enin osa maanviljelysväestöäkin syö siellä Venäjän viljaa. Suomen talonpojat rupeavat nyt vähitellen ymmärtämään, kuinka paljon muutakin taloudellista etua olisi Suomelle yhteistyöstä suuren, luonnonrikkaan Venäjän kanssa. Samalla he rupeavat ymmärtämään, kuinka arvokas omaisuus on se valtiollinen ja taloudellinen valta, joka työtätekevillä luokilla on nykyään Neuvosto-Venäjällä sekä koko Sosialististen Neuvosto-Tasavaltain Liitossa, aina Karjalan työväen ja talonpoikain tasavaltaa myöten.

Niinpä me uskomme ja toivomme, huomauttaa kirjoittaja lopuksi, ettei monikaan Suomen talonpoika anna enää toista kertaa kansallisvihallaan itseään pettää ja sokaista. Siksi uskomme, että talonpoika astuu liittolaisena köyhälistön rintamaan yhteistä vihollista vastaan. Ja silloin ei sitä voita lahtarien valhe eikä voima.

Kommunistipuolueen kolmannen piirin neuvottelukokous

Canadan kommunistipuolueen kolmannen piirin kaikille järjestöille ja agitatsioni- ja propagandakomiteoille osotettu kirjelmässä piirin sihteeri, toveritar Beckie Buhay, ilmottaa toimeenpanevan piirikomitean viime kokouksessaan päättäneen, että piirin neuvottelukokous pidetään Torontossa Don-haalilla, 957 Broadview Ave., sunnuntaina, 8 p:nä huhtikuuta, alkaen kello 10 aamupäivällä.

Kun Canadan työväenpuolueen Ontarion jaosto pitää edustajakokouksensa tuohon aikaan ja monet siihen tulevista edustajista tulevat olemaan puolueemme jäseniä, voidaan tämä neuvottelukokous pitää ilman mitään kuluja puolueelle, lausutaan kirjelmässä. Näin ollen on välttämätöntä, että työväenpuolueen jaoston edustajakokoukseen valitaan edustajiksi ne, joitten toivotaan edustavan järjestöjä kommunistipuolueen piirin neuvottelukokouksessa. Kaikki puolueen jäsenet, jotka ovat edustajia mainittuun edustajakokoukseen, voivat olla saapuvilla tässä neuvottelukokouksessa.

Tässä neuvottelukokouksessa tullaan käsittelemään monia sangen tärkeitä kysymyksiä; laatimaan suunnitelmia puoluejärjestöjen lujittamista ja niitten vastaista työtä varten. Piirin järjestäjä, tov. Menzies, tulee antamaan täydellisen selostuksen piirin tilasta ja kokouksessa tullaan käsittelemään puoluekysymyksiä, jotka koskevat koko puolueen jäsenistöä ja kolmatta piiriä erikoisesti.

Puoluetoverit kolmannessa piirissä, laatikaa päätösesityksenne ja alustuksenne. Olisi hyvä, jos jokainen järjestö valitsisi jonkun toverin valmistamaan lausuntoa toiminnasta ja puoluekysymyksistä alueellaan. Kirjelmän lopussa lausutaan, että osottautukoon tämä neuvottelukokous hedelmälliseksi edistymiselle kommunistipuolueen kolmannessa piirissä!

JÄRJESTÖN ASIAT

Äänestys Vapauden laajentamisesta ja kotipaikasta

Vapauden laajentamista, koneiston ja talon hankintaa, sekä pysyväistä kotipaikkaa koskevana on lausuntojen aika päättynyt. Maaliskuun 11 päivään mennessä oli tp. komitealle lähettänyt lausuntonsa 40 osastoa, joiten yhteenlasketut äänimäärät osoittivat seuraavaa: laajentamisen, koneiston ja talon hankinnan puolesta 865 ääntä ja vastaan 77 ääntä, ja pysyväiseksi kotipaikaksi Port Arthurin puolesta 535, Sudburyn 887 ja Toronton 466. Useat osastot olivat jättäneet äänestämättä toiselle ja kolmannelle tilalle.

Yllämainittuun päivään mennessä ei ollut vielä saapunut minkäänlaista lausuntoa 17 osastolta, jotavastoin kolme osastoa ilmoitti kieltäytyvänsä äänestämästä seuraavilla lausunnoilla: Sointulan osasto selittää: "Täällä vallitseva mielipide Sudburyn sopimattomuudesta 3-päiväisenkään lehden ilmestymispaikaksi on kaikista uskotteluista huolimatta pysynyt samana. . ." Viime edustajakokoukselle esittivät he mielipiteen ". . . että Vapaus muutetaan muutetaan johonkin isompaan kaupunkiin. . . Muuten on turhaa puhua Vapauden esiintymisestä 'uutislehtenä', nyt enempää kuin tulevaisuudessakaan." — Toronton osasto kieltäytyy äänestämästä ratkaisevan lausunnon antamisesta, lausuen: "harkittuaan kysymystä senjälkeen, kun osastomme selostava lausunto julkaistiin Vapaudessa, on tullut huomaamaan, että asian käsittely järjestön ja yleensä canadalaisen työväenliikkeen edun kannalta katsoen on siirtynyt pois yhteiselle liikkeellemme määräävien kysymyksien käsittelyn pohjalta" ja "toiseksi jättää kysymyksen koko laajuudessaan edustajakokouksen ratkaistavaksi." — Colemannin osasto esittää jätettäväksi "ensi järjestön edustajakokoukseen asti. . . Ensiksi, aika oli liian lyhyt niin laajan ja tärkeän kysymyksen selvittelyyn. Toiseksi että Sudburyn ja Port Arthurin ja ympäristön osastot ovat asettaneet oman paikkakunnan osastojen ja yksilöiden edut puolueen etujen yläpuolelle. Kolmanneksi katsomme, että tp. komiteallla on toimintavalta edustajakokouksien väliajoilla, vaan näin laaja ja tärkeä kysymys olisi jätettävä edustajakokouksen ratkaistavaksi." Eräiltä toisilta paikkakunnilta on lausuttu samansuuntaisia mielipiteitä, vaikka ovatkin äänestäneet Sudburya ensi tilalle, "ettei vielä summassa muuttoa tehtäisi". — Cobaltin osasto lähetti heti äänestyksen tuloksien jälkeen lausunnon, jossa painosti, että asian ratkaisemista varten kutsuttaisiin ylimääräinen edustajakokous.

Enemmän kuin puolet järjestön jäsenmäärästä on jäänyt sivuun tässä äänestyksessä. Myöhästymeinä tulleet listat Websters Corneristä, Bruce Mine'lta, North Branchista, Chasesta ja Finlandista lisäävät lopullisesti Port Arthurille 49 ääntä, Sudburylle 43 ääntä ja Torontolle 36 ääntä. Kuten edellä esitetyt seikat toteavat eivät kiihkeän keskustelun yhteydessä annetut äänet osoita ratkaisevaa mielipidettä, mutta jättävät harkitsevalle jäsenistölle epäröimisen tilan.

Eräiltä tahoilta paheksuttiin keskustelun yhteydessä, ettei tp. komitealla olisi ollut oikeutta tätä muotoa käyttää mielipiteitten selville saamiseksi asian ratkaisuun pyrkiessään. Mutta äänestys ja osastojen lausunnot toteavat, että suurin osa jäsenistöä ymmärsi asian oikein.

Järjestön perussääntöjen kolmannen luvun kolmas pykälä kuuluu: "Edustajakokouksien väliajoilla on tp. komitea Suomalaisen Järjestön ylin elin ja johtaa järjestön kaikkia toimia."

Viimeinen edustajakokous päätti Vapauden liikkeeseen nähden: "ylin valvominen tulee vastaisuudessa kuulua C. S. J. tp. komitealle."

Asian harkittavaksi ottamiseen johtavana haluamme vielä viitata Vapauden liikkeenhoitajan ja johtokunnan suhtautumiseen näiden seikkain yleiseen käsittelyyn. Viimeisen edustajakokouksen edellä Vapauden laajentamissuunnitelmien valmistamisessa ei Kannasto eikä johtokunta esittänyt nykyisen huoneuston puutteellisuuksia. Vieläpä edustajakokouksessakin selitti Kannasto, että uusi painokone voidaan nykyiseen huoneustoon sijoittaa.

Mutta ennen kuin edustajakokouksen päättämä laajentaminen pantiin käytäntöön, alkoi Kannasto ja johtokunta hommaamaan oman talon laittamista.

Kannasto selittää kirjeessään tp. komitealle (syysk., 1927): "Allekirjoittanut on jyrkästi sitä mieltä, että Vapaudelle on laitettava oma talo, sillä nykyinen paikka, vaikkapa saataisiin koko alakerta, on tarkoitukseen aivan sopimaton."

Johtokunnan pöytäkirjasta (syysk. 22 p.) ilmenee, että johtokunta harkitsi talon rakentamista ja päätti alkaa valmisteluihin.

Lokakuun 20 p. oli johtokunta uudelleen käsitellyt kysymystä. Sekä lokakuun 21 päivälle päivätyllä kirjeellään esitti Kannasto jo tonttien ostamista, sekä mainitsi kaksi lottia, toisen hinta ollen $6,000.00 ja toisen $10,000.00, sekä samalla painosti, että "se on ostettava pian".

Lokakuun 26 p. kirjeellään oli tp. komitea pakoitettu lopullisesti pyytämään, että Kannasto hankkisi

Me huomenen koitossa näämme. . .!

(Kirjoitettu Don-haalilla Torontossa vietettyyn Canadan Kommunistipuolueen 6-vuotisjuhlaan 18 p:nä helmikuuta 1928.)

I.

Hämäryydestä, takaa vuosisatain
taru vanha on. Kautta ajanratain
sitä liesien loisteessa kerrottu on.
Oli muinoin, kertoo se, suunnaton
peto kauhuna piirissä maan:
Lohikäärme julma, mi saalistaan
ain päivin vaanien avoimin kidoin
se herkuiksi hurjien, veristen pidoin
himoitsi jalointa luonnon luomaa:
syönveren inehmon parhaan juoman
sen tiettiin olleen. Siks' äidit lastaan
kuin tuskassa painoi rintaa vastaan
ja sulkot morsion polkua valvoi . . .
Pelko, pelko uroiden mieltäkin kalvoi.

Näin vanhassa tarussa kerrotaan:
läks' sankari peloton surmaamaan
lohikäärmettä julmaa. Ei vaikerrusta
ja raukkojen pelkoa, masennusta
hän siennyt enää — se häpäisi miestä
kun kerskurit karttoi taiston iestä.

Lohikäärme vietti vain orgioitaan . . .

Kävi sankar' urhea kuoloa vastaan, —
silmät säihkyi ja haarniskastaan
kimmelsi säteet painuvan päivän.
Yö tienoille laski jo synkeän häivän.

Taru kertoo: ryntäs' peto jo esiin
ja taisto alkoi ken Tuonelan vesiin
saa vajota tummiin, — mutt' säilä miehen
lohikäärmeen syömmehen puolitiehen
äkisti syöksi . . . Peto veriin vaipui —.
— Maanlasten kauhu nyt riemuun haipui. —

II.

Noin kertoo muinainen sankartaru.
Kuin toistanut sen ois' totuus karu
vain uusin nimin ja muodoin jälleen:
Ei kalmainen mammona edeltäjälleen
oo maineess' velkaa — se hikeen ja vereen
maan lapset sortanut, tuskien mereen
elon riemut syössyt raatajaluokan.
Sen orjina armeijat kalvan ja kuokan.
Vuossadat se korjannut jalointa viljaa:
työnheelmiä uraitten kätten ja hiljaa
syönhurmetta orjain on juonut maa.

Maanpiiriä vallinnut väkivalta
kuin peto on, himolta raivoovalta
sen säästynyt ei oo ykskään kansa.
Näin käynyt on, tiedät: vastustajansa
se kytkenyt rautaan tai syössyt hautaan.

Tarun toistuvan nähty on vaiheineen:
monen kerskurin nähty on palanneen
puol' tiestä taiston, laskevan kalvan,
ottavan "aatteeks'" opin raukkoin halvan,
sadun suden ja lampaan veljeilystä!
— On heikkoin se herkkua, viehätystä!

On mammona viettänyt orgioitaan.

Mutt' suurikin malja on täys' kerran,
vaikk' tuskien malja vuossatain verran
on kestänyt täyttyä kyynelin, verin.
Kuin viillyt tuhansin, tulisin terin
on miesten se mieltä ja joukosta luokan
Idän orjien, vasaran, kalvan, kuokan
urhot nosti se, — kääntynyt puoli tiestä,
ei raukkoin lailla he; mies vastass' miestä
ja kalpa kalpaa, he sortajan voitti!
— Vuostuhanten jälkeen näin vapaus koitti
Idän yöhön ja nälkään syössyn kansan.

Kynä heikko on, sanat saidalle soi
jos kertois mit loi tuo joukko ja viel' voi:
kalpa kädess'; toisessa muurauslasta,
luodit kyntäjän korviss' soi ja vasta
ol' alussa korpinen sarka — se tuon
kaikk' kesti, perkasi pellot ja suon
ain' hallaa uhkaavan peikon se kaasi!
— Pian sammales' kirkkojen parraspaasi . . .

Ei taisto ja työ se vain Itää varten
vain hyväks' rodun, kansan ja maan sen:
se kansain kaikkein maan mahtavan piirin
on nostava vapaustaistelon viirin!

III.

Etuvartio pieni me rintaman laajan
vain oomme, mutt' nousevan armeijan taajan
me köyhien huomenen koitossa näämme!
Viel' sortajan sorramme, nostamme päämme
me uljaasti huomenta kohti, se voiton
on varmasti tuova, kuin kuulis' jo soiton
yli kenttien nousevan kiirimään:
kaikk' huomenn' on veljiä keskenään!

LAURI POHJOLA.

Kommunistisen liikkeen periaatteet ja menettelytavat

TOV. A. T. HILL'IN TEKEMÄ ALUSTUS TORONTON SUOMALAISTEN TYÖLÄISTEN YHTEISESSÄ KESKUSTELUKOKOUKSESSA S.J. OSASTON TALOLLA, MAALISKUUN 4 P.

Tällä kertaa keskustelu keskittyy kysymykseen sos.-deomkraattisen liikkeen vaiko kommunistisen liikkeen periaatteet ja menettelytavat johtaa työväenluokan voittoon — sosialismiin, kommunismiin. Kommunistien puolelta asian alustaminen on annettu minun tehtäväkseni. Se merkitsee että alustuksessani tullaa tekemään tunnetuksi kommunistisen ohjelman perusteet niin, että keskustelu voi todella muodostua alustuksessa esitettyjen peruskysymyksien pohjalla yksityiskohtien selventämiseksi, joka on kommunistisen liikkeen tehtävä käytännöllisenä marxilaisten oppien tulkitsijana tällaisissa tilaisuuksissa.

Alustukseni on jaettu kahteen pääosaan: **Nykyisen kapitalistisen yhteiskuntatalouden järjestelmän luonteen ja perusteitten ymmärtämisen selventäminen marxilaisen materialistisen historian käsityksen pohjalla,** jota ilman ei voida johdonmukaisella tarkkuudella käsitellä toista puolta kysymyksestä: **Työväen vapautuminen ja kommunistinen järjestelmä.**

Nykyinen yhteiskuntataloudellinen tila voidaan määritellä toisella nimellä **kapitalistinen palkkaorjuuden järjestelmä.** Näin joutumme ensiksi kiinnittämään huomiomme

kapitalistisen järjestelmän riiston yleiseen luonteeseen

Tällä kertaa suurin osa maapallon pintaa on kapitalismin hallinnon alaisena.

Tämä hallinto perustuu yksityisomistukseen ja tarpeitten tuottamiseen kauppaa varten.

Pikku ihmisryhmä on anastanut omistuksensa kautta monopolin näitten tavarain valmistusvälineisiin ja jakovälineisiin; tämä ryhmä on kapitalistiluokka. Tämä monopoli takaa tälle luokalle jakamattoman taloudellisen ylivallan miljoonien proletaarien yli, joilla ei ole omistusoikeutta tuotannon välineisiin, ja jotka ovat pakoitettuja myymään työvoimaansa.

Porvariston tuotannollnien ylivalta on suojattu sen poliittisella hallinnolla, ja sen valtiojärjestöllä, joka antaa sille monopolin aseisiin ja väkivallan käyttövälineisiin nähden.

Porvariston hallinto on myöskin suojattu kulttuurisessa suhteessa, koska sillä on monopoli valistukseen, tämä on kapitalistien käsissä.

Palkkatyö ja kapitalistisen riiston perusteet

Työväenluokka, joka muodostaa jatkuvasti kasvavan väestön enemmistön, täten palvelee elävänä voittojen lähteenä porvaristolle, joka riistää sen työtä.

Työväenluokka, taloudellisesti sorrettu, poliittisesti ja kulttuurisesti alistettu, on pääoman orja.

Kapitalistisen järjestelmän kehityksen perusta

Voittojen kokoaminen pakoitti porvariston kehittämään tuotannollisia voimiaan jatkuvasti ja lisääntyvästi, ja laajentamaan kapitalistisen tuotannon piiriä. Mutta kapitalistisen järjestelmän nurinkurisuudet paljastivat itsensä samanaikaisesti yhä selvemmäksi; nämä nurinkurisuudet eittämättömästi johtavat kapitalistisen järjestelmän hajoamiseen.

Yksityisomistuksen hallinto painaa anarkistisen luonteen tuotantoon ja johtaa säännöstelemättömään sokeaan tuotantoon. Tämä ilmenee yhdellä puolen vakavina yhteentörmäyksinä kilpailevien eri liikkeitten ja liikeryhmien välillä, aiheuttaen suunnatonta energian tuhlausta; toiselta puolen tämä säännöstelemätön tuotanto aiheuttaa aika-ajoittaisesti uusiintuvia kriisejä, joita seuraa tuotannon tuhoaminen ja joukkotyöttömyyttä proletaariaatin kesken.

Tuotannon anarkian lisäksi ilmenee luokkien väliset ristiriidat. Kapitalistinen yhteiskunta on rakentunut väestön suunnattoman enemmistön riistolle pienen vähemmistön taholta, ja näin on jakaantunut yhteiskunta kahteen, ja sen koko historia on luokkien välistä taistelua.

Kapitalistisen järjestelmän taistelu maailman ylivaltiudesta johtaa erikoiseen kapitalististen valtojen väliseen kamppailuun, mikä kärjistyvänä ilmenee sodissa, mitkä ovat kapitalismin seurauksia yhtä epäämättömästi kuin kriisit ja työttömyys.

Kapitalistisen tuotannon laajentuminen, jossa ilmenee kapitalismin tuotannollisten voimien kehittyminen, johtaa kapitalismin edeltäjäin talousmuotojen kilpailevassa taistelussa häviämiseen; talonpoikaiston rappeutumiseen, käsityöläisten häviämiseen, pikkukapitalismin häviöön, ja avoimeen siirtomaiden ryöstämiseen ja armottomaan orjuuttamiseen. Tämä prosessi johtaa yhdeltä puolen pääoman kasaantumiseen ja keskittäytymiseen muutamien moni-miljonäärien käsiin, ja toiselta puolen johtaa se huomattavaan proletaariaatin lukumäärän kokoamiseen, joka, kapitalismin ankaran koulun läpi kulkiessaan tulee porvariston ja sen yhteiskuntajärjestelmän viholliseksi.

Kapitaalin keskittäytymis-prosessi ja kapitalistisen järjestelmän laajentuminen jatkuvasti aiheuttaa kapitalismin nurinkurisuuksia yhä lisääntyvässä mitassa. Kilpailu pikkukapitalistien välillä lakkaa, vain uusiintuakseen taisteluna suur-kapitalistien kesken; missä kilpailu pysähtyy suur-kapitalistien kesken, laajenee se ja muodostuu kilpailuksi voimakkaiten miljonäärien ja heidän

«Kamaran sankarit»

Tämän nimistä kirjaa on nyt saatavana Vapauden kirjakaupasta. "Kamaran sankarit" on Lauri Luodon uusi romaani. Samalta tekijältä on ennemmin ilmestynyt kirjat, "Pakolaisena" sekä "Valkosen Leijonan metsästäjät". Tämä uusi romaani on, arvostelijain mukaan, parempi kumpaakin entistä. Siinä on 366 sivua, sidottuna sieviin kansiin taikka nidottuna. Sidotun teoksen hinta on $1.50 ja nidotun $1.00.

Asiamiesten on pantava käyntiin voimaperäinen ryntäys tämän mainion kirjan levittämiseen. Se on saatava myydyksi ennen Vappu julkaisuamme.

Tehkää tilauksenne viipymättä. Siellä missä ei vakituisia asiamiehiä ole voivat kirjaa haluavat tehdä tilauksensa suoraan. Jos vähintään 5 kappaletta tilataan, voi tilaaja pidättää itselleen 20 pros. myyntipalkkion. Tilaukset voi lähettää osotteella:

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Vapauden oma edustaja Suomimatkailijain ohjaajana

Ruotsin Americân Linjan laiva, Stockholm, lähtee Halifaxista huhtikuun 6 p. Tästä matkasta on aikomuksena tehdä erikoinen suomalaisten matka vanhaan maahan. Tarkotuksella saada matkan mahdollisimman hyvästi onnistumaan, tulee Vapauden Montrealin konttorin hoitaja, John Stahlberg, henkilökohtaisesti matkustamaan Montrealista Halifaxiin ja järjestämään siellä mahdollisimman hyvästi kaikkien niitten matkan, jotka ovat ostaneet pilettinsä Vapaudesta. Stahlberg siis antaa maksuttomasti kaikkea mahdollista apua ensin Montrealissa, ottamalla matkustajat siellä vastaan, ohjaamalla heidän matkansa Halifaxiin ja siellä edelleen laivaan.

Kehotamme suomalaisia ostamaan pilettinsä tähän laivaan. Oston voi tehdä joko Vapauden pääkonttorista taikka Montrealin eli Port Arthurin konttorista. Useat asiamiehet, kuten J. Oksanen Kirkland Lakella, J. Wuori So. Porcupinessa ja C. Haapanen Timminsissä ja D. Helin kiertäessään myyvät myöskin pilettejä tähän laivaan.

Tov. VAPAUDEN KONTTORI.

Vappujuhlamerkit

Osastoja, puolueryhmiä ja kaikkia niitä, jotka tulevat Vappujuhlamerkkejä tarvitsemaan, kehotetaan lähettämään tilauksensa hyvissä ajoin, sillä lähempänä Vappua voi Vapauden painossa olla niin paljon työtä, että ei niitä ehditä silloin enää valmistamaan.

Tov. VAPAUDEN KONTTORI.

kaikki mahdolliset tiedot ja toisi esityksensä tp. komitealle.

Tp. komitean marraskuun 6 p. kokoukseen oli Kannasto saapunut esityksiensä kanssa. Tällöin hän johtokunnan nimessä osoitti nykyisen huoneiston aivan kelvottomaksi. Nyt kuulimme ensikerran senkin, että palovakuutus oli tavattoman alhainen y.m., ja että kaikki johtui vain siitä, että liike oli nykyisessä huoneistossa. Juuri tällöin heräsi kysymys kotipaikan suhteen, sekä Kannasto lupasi ottaa asian esille johtokunnan kanssa ja lähettää lausunnon. Sitä ei kuitenkaan tullut, vaikka kysymyksen valmistelua viivytettiin kaksi kuukautta.

Tämän kokouksen pöytäkirjan julkaisemisen jälkeen useiden osastojen taholta kirjoitettiin tp. komitealle ja kaikissa niissä asettuttiin Sudburyyn oman talon hankintaa vastaan. Vieläpä hyvin ankarasanaisesti. Port Arthurin osasto lausui m.m.: "... Vapauden 6 päiväiseksi laajentamisesta ja asettamisesta vakituisesti Sudburyyn, rakentamalla sinne oma talo jne., siitä on tp. komitean ainaisesti luovuttava..." — Fort Williamin komitea alkoi kirjeensä seuraavasti: "Kuten on yleinen ajatus, että Vapauslehdestä pitää tulla uutislehti Canadassa, jota siitä ei Sudburyssa ilmestyvänä näytä tulevan. Näyttää siltä, että uutiset menevät painoon parin päivän vanhoina..." — Inkolan osaston kirjeessä lausuttiin: "Koko S. Järjestöllä (ottamatta lukuun juuri Sudburyn ympäristöä) on aina ollut se käsitys, että Vapaus sijaitsee siellä vain tilapäisesti." — Viimeisessä edustajakokouksessa olut edustaja So. Porcupinen osaston tiedustelussa huomauttaa: "Sillä Sudburyyn Vapaus-talon rakentamisesta ei ole ennemmin jäsenistölle mitään huomautettu, ei edes edustajakokouksessa. Oli vain kysymys, josko se on edelleen Sudburyssa vai muutetaanko Port Arthuriin." Sault Ste. Marien osaston johtokunta kirjeensä lopettaa kysymykseen: "... ja onko Sudbury sopiva Vapauden kotipaikaksi tulevaisuudessa?"

Johtokunta ja Kannasto toiselta puolen osoitti, että nykyisen huoneiston puutteellisuudet olivat voittamattomat. Tp. komitealle ei siis jäänyt muuta valitsemisen varaa, jos kerran annettuihin lausuntoihin luotettiin. Kysymystä jouduttiin harkitsemaan ja silloin astui esiin harkinta pysyväisen kotipaikan ratkaisusta. Tp. komitea päätti alistaa asian keskusteltavaksi ja kokouksiensa kautta jäsenistön mielipiteen ilmaisun hankkimiseksi, samalla kun esitettiin toimeenpanevan komitean näkökanta, katsoen Vapauden päivälehtenä menestymisen ja yleensä työväenliikkeen kokonaisuuden pohjalta. Jatkuvasti ennen viimeistä edustajakokousta, edustajakokouksen keskusteluissa ja päätöksissä, kuin myöskin vielä jälkeenkin päin, tuli vaatimuksia lehden sisällön parantamisesta ja uutisten tuoreuden elvyttämisestä, ja tämä seikka vuorostaan asetti toimeenpanevalle komitealle velvollisuudeksi pyrkiä löytämään parhain korjauksen mahdollisuus, josta johtui kannan ottaminen Toronton puolesta. Keskustelun yhteydessä annetut lausunnot ovat osoittaneet kuinka paljon keskustelu pohjistui näitten seikkain korjaamiseen yleensä jäsenistömme taholta. Nyt on osoittautunut myöskin, että tällainen osastokohtainen lausunto-äänestys oli meidän mielestä kaikkein edullisin Vapauden liikkeen asiain eteenpäin viemisen evästämiseksi. Sama varovaisuus, millä tp. komitea on käsitellyt jokaista askelta Vapauden liikkeen olemassaolon ajalla, tulee ohjaamaan nytkin pyrkimystämme toteuttaessamme Vapauden laajentamista ja koneiston hankintaa.

Pääasia on nyt kuitenkin ensimmäiseksi yrittää tehdä kaikki mitä voidaan nykyisellään ollen lehden sisällön parantamiseksi, koska keskustelun yhteydessä on ilmennyt, että pieniä edistysaskeleita voitaisiin ottaa Sudburyssakin lehden saamiseksi tuoreempana, toimituksen ja koko liikkeen työvoiman työskentelyn järjestämisellä. Tämä on tehtävä asettaaksemme lehden ulos antamisen mahdollisimman lähelle eri suunnille lähteväin varhaisempien junain kulkuaikaa. Sitten on pyrittävä tekemään vielä muita mahdollisia korjauksia samalla kuin yritetään löytää mahdollisuudet uuden koneiston hankinnalle ilman talon rakentamista. Tätä varten katsoi tp. komitea välttämättömäksi itsenäisen ja pikaisen tutkimisen, voidakseen varmalla luottamuksella ottaa vastuulleen tulevat askeleet. Vasta sitten kun ollaan täysin vakuutettuja, että mitkään korjaukset eivät käy mahdolliseksi nykyisellään, ottaa tp. komitea harkittavakseen oman talon rakentamisen, jos mahdollisuudet siihen ilmenee, ennen seuraavaa edustajakokousta.

Canadan S. J. toimeenp. komitean puolesta,

A. T. HILL, sihteeri.

Toronton uutisia

Läksin t.k. 7 päivän iltana Torontoa kohden ja kun aamun sarastaessa katselin vaunun ikkunasta, niin lumi oli kadonnut. Siis kesämaa. Mutta täällä oloaikanani olen tullut huomaamaan, että ei se kesä ole, vaikkei luntakaan olisi, sillä ilmat ovat koleita.

Asemalta otin kaaran, päämääränäni Widmer St., sillä sinne missä kansalaiset asustaa, täytyy saada kirjani kuletettua. Sieltä ne on hyvä levittää niille, jotka eivät ole unehuttaneet lukutaitoaan ja haluavat kirjojen seurassa iltojansa kuluttaa.

Täällä on tällä kertaa paljon miespuolisia työnetsijöitä. Hyvin huonoa kuuluu olevan töihin pääsy, eikä ehkä koko keväänä aukea niin paljon työmaita, että kaikki työnhaluiset pääsisi luomaan omistavalle luokalle työn raskaan raatannallaan nlissäilyrahoja, joka on kumminkin tässä yhteiskunnassa olevien olojen pakkolaki, että uuvuttaa itseään, itsensä säilyttämiseksi. Työläistoveri, otapa ja mieti eikö olisi parempi, että tällainen nurinkurinen järjestelmä heitetään roskakoriin. Sen tehtävän suorittamiseksi täytyy meidän luoda luja luokkajärjestö, joka kestää kovissakin koitoksissa ja jonka avulla myös me voimme saavuttaa sen mitä me kaikki toivomme, nimittäin että pääsemme itse nauttimaan ja määräämään työllämme luotujen voittojen käyttämisen. Siis toveri, liity matkaan täällä ja muualla. — L. L.

Port Arthurin uutisia

SIIRRETTIIN

Koska jouduimme siirtämään iltaman, joka piti pidettämän maanantaina t.k. 19 päivän illalla, yhdellä viikolla eteenpäin, niin tämä nyt täten julistetaan ja tiedoksi annetaan, että ensi maanantaina, 26 pnä t.k. kello 8.30 käännätte kenkäinne kärjet haalille päin ja kävelette niin kauan kun olette perillä, nimittäin määräajaksi. Silloin näytellään yksi hauskimpia naurupillereitä, nimeltä "Näytäntöilta". On siellä vielä riittävän paljon muutakin ohjelmaa ja lopuksi tanssia. Iltamat pidetään nuorisokurssirahaston kartuttamiseksi. — K. A.

KAIKKI HAALILLE ENSI LAUANTAINA

Osaston huvitoimikunta on t.k. 24 päivän illaksi järjestänyt haalille kaikille sopivat tanssit, n.s. rusettitanssit. Naisille pääsylipun mukana annetaan kaiken muun huvin lisäksi aistikkaasti valmistettu rusetti. Nämä rusetit on numeroituja, mitkä taasen tanssien aikana kootaan kaikki yhteen kasaan josta ne myydään yksi kerralla enimmän tarjoavalle. Jokainen ostaja sen jälkeen kun on saanut rusetin haltuunsa, etsii numeron mukaan sen naistoverin joka rusetin on myytäväksi jättänyt. Ja käy osaston ravintolan tarjoamalle hyvälle ja vapaalle kahville. Kaiken tämän saa nähdä ja kuulla, syödä ja juoda ei ilmaiseksi vaan halvalla. Sisäänpääsy ainoastaan 25 senttiä. "Iltapäivän" pojille hyvä tilaisuus päästä naisten tuttavuuteen. — J. S—s.

Dunblane, Sask.

KUULUMISIA TÄÄLTÄKIN

Minusta tuntuu, että me dunblanelaiset eletään useita vuosia ajastamme jälessä, sillä tuskimpa vaan on montakaan sellaista pyttyä tämän maapallon kamaralla, joka vetäisi vertoja tälle meidän kristilliselle dunblanellemme. Dunblanen henkilöluku on ehkä kaksisataa viisikymmentä hurskasta sielua, pyhä ympäristökin jo siihen luettuna, ja kuitenkin nämä harvat ihmispoloiset tarvitsevat kolme kirkkoa ja hallituksen väkijuomakaupan. Kun luemme "Canadan Uutisia" y.m. porvarispillejä, niin luulisi että Montreal on mitätön pytty verrattuna Dunblaneen ja tämän suuruudestaan pullistelevan kauppalamme keskeisimpänä hengenjättiläisenä on pastori Heinonen. Ja kun ne muilla paikkakunnilla elävät "Canadan Uutisten" lukijat lukevat siitä "uutisesta" pastorimme hengentuotteita, niin jää heille sellainen käsitys, että ihmiset kilvan juoksevat pyhissä jupileeraustalkoissa (ja on tuossa kilpajuoksussa jonkun verran perääkin, sillä ilman aikojaan ei suinkaan tarvita kolmea kirkkoa tämänlaisessa kylässä), mutta uskallan epäillä, ettei pastorin kristillisissä turnajaisissa ole kovinkaan monta sielua, joista "Canadan Uutiset" uutispalstoillaan puhvailee ja tekee suuria numeroita, vaan noiden numerojen todenperäisyys on yhtä kyseenalaista kuin muutkin pastorimme mielikuvitukset.

Senpä vuoksi meillä tavallisilla kuolevaisilla ihmisillä onkin kova ja paljon vaikeuksia kysyvä työmaa edessämme, jotenka lankeekin kysymys, olemmeko tehneet kaikki mitä olisi voitu tehdä näiden kirkon kahleissa kulkevain ja kapitalismin orjuudessa värjöttelevien ihmispoloisten valistamiseksi. Jos mikään niin nuo hallituksen puustaamat laitokset, kirkot ja kapakat, ei suinkaan ole todistamassa, että olisimme kovinkaan paljon onnistuneet valistamaan ympäristöämme, tuota väkijuomain voimalla taivaaseen kulkevaa ihmismassaa.

Tänne Dunblaneen rakennettiin viime syksynä useita kymmeniä tuhansia dollareita maksava korkeakoulu. En ole vielä oikein kuusalla mitä tuossa koulussa aiotaan leipoa lapsista. Olisiko tarkoitus leipoa pappeja noihin meidän moneen kirkkoomme sekä hallituksen liquor storeihin väkijuomain myyjiä, taikka mikä on kauppalamme isäin ajatus. Kuitenkin on tuo koulu synnyttänyt jo jonkinmoisen pulan, ja mitä minä luulen, niin on rahapula ainakin suurin pula. Kauppalamme isät ovat olleetkin kovassa touhussa saada lisää veronmaksajia, laajentamalla kauppalan aluetta ja aikomalla tehdä useampia farmareita verovelvollisiksi kaupungille, tässä kuitenkaan vielä onnistumatta, sillä farmarit panevat vähän kampoihin. Sanovat heillä olevan jo liiaksi entisiäkin veroja. Puhelevathan vaan, että antaa nyt dunblanelaisten pullistella ja paisuttaa itseään, vaikka lopuksi sitten kävisi niinkuin sanotaan käyneen sille entiselle sammakolle joka yritti pullistaa itseään härän kokoiseksi. Muuten ei allekirjoittaneen mielestä ole ainakaan mikään pahe, että kouluja rakennellaan, kunhan se vain tapahtuisi vilpittömässä tarkoituksessa, sillä onhan motto, että enempi kouluja mutta vähempi kirkkoja. Joitain ihmisiä olen kuullut, kun ovat puhuneet lastensa koulutuksesta, etteivät halua panna lapsiaan Dunblaneen kouluun siksi kun siellä on liian paljon hallituksemme väkijuomakaupan "tuotteita" hoipertelemassa kadulla, mikä tekee huonon vaikutuksen lapsiin ja ainakin ihmisiin, joilla on vileä jonkun verran moraalia välttää sitä istuttamasta lapsiinsa. Vaikka onhan se tämä maailma, ainakin mitä tulee kapitalistiseen maailmaan, joka puolelta samanlainen. Ei siinä ole suurtakaan valitsemisen varaa, sillä tämän kapitalistisen kouluutuksen saanut ihmistaimi ei voi tulla muuksi kuin samanlaiseksi kuin on heidän kouluutuksensakin. Heistä voi tulla leopoldeja ja hinkmaneja, aivan kuin entisetkin porvarillisen koulusivistyksen saaneet yleensä.

Vaan vanhempien on annettava heille eri koulukurssit, saadakseen lapsistaan todellisia ihmisiä, eikä raakalaisia. Siten voi tehdä järki-ihminen joka voi seurata järjen ääntä tarkastellen ja tutkien yhteiskunnallisia ilmiöitä tieteen valossa ja luonnonlakia seuraamalla.

Paikkakuntamme englanninkielisellä väestöllä oli osaston haalilla iltamat toinen päivä maaliskuuta. Heillä oli kolminäytöksinen näytöskappale, nimeltään "Deacon Dubbs" ja näyttelivät sen koko hyvin. Toivomme toistenkin saavamme nähdä englanninkieliset naapurimme kappaleen kanssa haalillamme. Yleisö palkitsikin hyvin näyttelijät, sillä väkeä oli haali tupaten täysi. Puhdas tulos iltamista oli ollut kuulemani mukaan seitsemänkymmentä dollaria.

Lauhat ilmat ovat vallinneet pitkän aikaa täällä. Ensin alkutalvi tammikuuhun asti oli hyvin uhkaavan kylmä, vaan ilmat muuttuivat lauhkeiksi heti joulukuulta ja sen jälkeen jatkuneet koko talven niin, että viljaa, mikä syksyllä aikaisen talventulon takia jäi pelloille puimatta, ovat osan saaneet jo puituakin jos kohtakin on vielä paljon puimatontakin viljaa pelloilla.

M. W.

Rosegrove, Ont.

KOKOUSASIOITA

L. W. I. Union Rosegroven osaston kuukausikokouksessa 2 pnä maalisk. hyväksyttiin neljä uutta jäsentä unioon. Tavallisten asioiden jälkeen keskusteltiin toveri Antti Näpäräisen suhtautumisesta tovereita kohtaan. Näpäräinen oli nimittäin esiintynyt röyhkeästi. Kokous katsoi että Antti Näpäräinen ei ole kelvollinen enään olemaan järjestyneitten työläisten joukossa ja päätti yksimielisesti erottaa Näpäräisen uniosta. Union kirjeenvaihtajaksi Vapaudelle Antti Näpäräisen tilalle valittiin Akseli Mattson.

Itamien pito jätettiin union osaston iltamakomitean huoleksi.

Seuraava kokous pidetään 1 pnä huhtikuuta toveri Konsta Kuoppalan asunnolla. — Kirjeenvaihtaja.

[illegible]altioittensa keskken, kriisit siirtyvät paikalliselta areenalta kansalliseksi monteeltaan ja ulottuen useampiin maihin, lopullisesti maailman laajuiseksi kriisiksi; paikallisten sotain tilalle tulee valtain liittoutumiset ja maailmansodat; luokkasota kehittyy järjestyneestä työläisryhmien toimenteistä ensiksi kansalliseksi taisteluksi ja sitten kansainväliseksi proletariaatin taisteluksi maailman porvaristoa vastaan.

Esittämäntämä luokkavastakohtien järjestymistä seuraa samanaikaisesti järjestön olevien luokkien voimaitten lujittuminen.

Yhdeltä puolen kapitalististen [illegible] muodostaa yhdistyksensä, mastaa valtiovallan ja järjestää [illegible]elliset voimansa; toiselta puolen työväenluokka, joka on syväfty toisen vastakkaiseen rintamaan ja [illegible] kapitalististen tuotannollisen mekanismin kulussa itsessään, [illegible] omia voimakkaita järjestöjään, jotka aikaisemmin tai myöhemmin muodostuvat proletaariaatin taisteluvälineeksi porvaristoa ja sen tärkeintä tukea — valtiovaltaa vastaan.

Luonnollinen kapitalistinen kehitys esittämättömine [illegible] tuotannon [illegible] lopullisesti tekee järjestelmän olemassaolon mahdottomaksi. Kapitalistisen järjestelmän kukistamisen [illegible] voima kuitenkin on vain prosessi [illegible] että kapinoi vapautuakseen kapitalismin kahleista, hävittää kapitalismillisen valtion ja rakentaa [illegible] sosialistisen talouden [illegible] perustan muokkaa kapitalistisen [illegible]

Nämä uuden yhteiskuntamuodon [illegible], jotka syntyvät kapitalismin [illegible] työväen [illegible] kehittynyt tekniikka, kapitalistisen kehityksen synnyttämä tiede, työläisten järjestyneisyys, jotka kykenevät takaamaan uuden yhteiskuntajärjestelmän ensimmäiset rakentajat.

Kapitalismin hallinnon viimeisen ajanjakson erikoisen kehityksen luonteen ilmetessä tulee sen sisäiset ristiriidat erittäin kärjistyneiksi, johtaen ennenkuulumattomaan kriisiin ja maailmansotaan v. 1914 ja sitä seuraaviin vuosiin.

Kapitalismi muodostui yleismaailmalliseksi talousjärjestelmäksi, joka alisti kaikki aikaisemmat muodot.

Monet keskenään kamppailevat yksityiset yritykset, jotka hävittävät toisiaan tässä kilpailussa, on sivuutettava [illegible] yhtymien (syndikaatit ja trustit) ja lujittuneet pankkijärjestelmän kautta. Tämä uusi kapitalin muoto, missä pankkipääoma yhdistyy teollisuuspääoman kanssa, missä suurmaanomistajain puolestaan muodostuu osaksi yleistä rahoituspääoman järjestyneisyydestä pankkijärjestelmän kautta, missä on mahtavia, melkein perinnöllisiä [illegible] pohjustua, rahapääoman oligarkeja, merkitsee luonteenomaisesti monopolistista puristusta. Vapaa porvarillinen kilpailu, mikä [illegible] feodalistisen monopolistisen taloushallinnon, muuttuu nyt finanssi-pääoman monopoliksi.

Tämässä pääoman järjestymisen, pääasiassa sen monopolistinen luonne, uusintuvasti pakottaa porvaristo [illegible] yhteiskunnan eri aloilla yhtymään, sekä maailman, kapitalistisen aiheuttaa huomattavia muutoksia kilpailevien monopolien keskinäisessä taistelussa. Sensijaan, että pyrittäisiin kilpailemaan alhaisten hintojen pohjalla, pyrittäänkin kansainvälisissä suhteissa yhä enemmän käyttämään väkivaltaa avoimesti; boikottia y.m. painostusta maassa itsessään; korkeita suojelustariffeja, tariffisotia ja suoranaista aseellisten voimien käyttöä, valtion tukemana. Tämä kiihtyvä kansainvälisissä taloussuhteissa ilmenevä kilpailun kärjistyminen johtuu suurelta osalta seuraavista kahdesta seikasta: Ensiksi, yleisestä siirtomaitten jakautumisesta suurempien kapitalisten maitten kesken; toiseksi, tavattomasta ulosvietävän pääoman lisääntymisestä, jota vuorostaan seuraa pyrkimys täysin hallita niitä alueita mihin pääomaa sijoitetaan.

Tällaisen tilanteen vallitessa valtiovalta ja sen aseelliset voimat muodostuvat erikoisen tärkeäksi porvaristolle. Finanssi-pääoman pyrkimys tähtää kärjistyvässä mitassa raatelevaksi toiminnaksi (imperialismi), vaatien suunnattomien hävityksen muotojen, kuten aseistamisen, ilmailuliikenteen y.m. varustautumista. Tämä hirvittävä militaristinen kehittyminen muodostuu yhdeksi suurimmaksi kansainvälisen riitojen aiheuttajaksi, lisäten kamppailun kärjistymistä ja johtaen raatelevaan sotaan. Pääoman keskittymisen prosessi maailmanlaajuisessa mittakaavassa on täten johtanut voimakkaiten kapitalististen valtion trustien muodostumiseen rahapääoman mahdilla varustettuna, jotka ovat muodostuneet keskeisiksi tekijöiksi kapitalistisen painostuksen ulottamiseksi yli maailman, kapitalistiselle varustautumiselle, ja proletaariaatin, puoli-proletaariaatin, talonpoikaisten y.m. riistämiseksi ja orjuuttamiseksi. Heikompain porvarillisten valtioitten olemassaolo suoranaisesti tai epäsuorasti riippuu näistä voimakkaista imperialistisista valloista ja ovat täydellisesti heidän armoillaan. Suoranaisena orjuutuksen ja riiston kohteena on loppukädessä siirtomaat, missä on muutamia satojamiljoonia työtätekevää ja orjuutettua asujamistoa.

Tätä mahtavaa finanssipääoman järjestyneisyyttä vastaan on lujittumassa kaksi päävoimatekijää; yhdeltä puolen kapitalististen maitten työläiset, ja toiselta puolen siirtomaitten kansat. Johtavin vallankumouksellinen joukko huomattavassa osassa Euroopan ja Amerikan proletaariaattia on kuitenkin väliaikaisesti lamaannuksissa imperialistisen porvarillisen turmeluksen seurauksena. Voimakkaimmissa imperialistisissa valtioissa on porvaristo, joka on niittänyt suunnattomia voittoja siirtomaitten ja puoli-siirtomaitten ryöstämisellä, kyennyt kohottamaan erään työläiskerroksen nimellisiä palkkoja ja siten innostanut niitä uskollisuuteen imperialistiselle "isänmaalleen" ja sen kuristuspolitiikalle. Tämä suunnitelmallinen ostaminen on erikoisesti vaikuttanut työväenliikkeen ylimystöön ja työväenluokan johtaviin byrokraateihin, kuten sos.-demokraateihin, ammattiunioitten johtajistoon, jotka ovat olleet ensiluokkaisia aseita porvariston käsissä työväestön todellisia etuja vastaan.

Kärjistyvä kilpailu ja siirtomaitten valtauspolitiikka voimakkaimpien suurvaltojen kesken johti maailmansotaan v. 1914. Tämä sota tärisytti kapitalistisen talouden perusteita siihen määrin; teki työväenluokan aseman siksi huonoksi, hävitti imperialismin harhakuvia proletaariaatista siksi paljon, että se toi mukanaan uuden, kapitalistisen tuotannon rappeutumisen, historiallisen ajanjakson. (Jatk.)

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

39.60

Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60 c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 25c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS, Box 69, SUDBURY, ONT.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH 316 Bay Street, Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH 239 St. Antoine St., Montreal, Que.

DAVID HELIN eri paikkakunnilla Pohj.-Ontariossa

J. OKSANEN Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI, South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN, Osuuskauppa, Timmins, Ont.

A. T. HILL, Toronto, Ont. — Tavattavissa iltasin 957 Broadview Ave., ja päivisin Room 304, 95 King St. E.

Timmins, Ont., ilmoituksia

Puvut, jotka sopivat parhaiten ja maksavat vähimmän

M. Steinberg & Co.

WILSON AVE. ja MOUNTJOY'N KULMASSA, TIMMINS, ONT. Miesten pukuja ja päällypalttoja mittojen mukaan —PHONE 489 W—

Urheilu- ja reumatismi-hieroja

Mr. V. Kuosmanen

58 BALSAM STREET BOX 719 TIMMINS, ONT. VASTAPÄÄTÄ POIKATALOA (Tr.

Käy myöskin kotona hieromassa.

TIMMINSIN NEW BAKING COMPANY

—Valmistaa—

Kovaaleipää, Korppuja, Vehnäleipää ja kaikenlaisia leivoksia. Käyttäkää meidän valmistamia tuotteita.

NEW BAKING CO.

2 BIRCH STREET. — Box 1306. — TIMMINS, ONTARIO.

JUOKAA

Lemon and Orange Smash, Goldfield Pale Dry Ginger Ale, y.m. hyviksi tunnettuja pehmeitä juomia. Tilaukset toimitetaan nopeaan ja huolella.

ORANGE SMASH BOTTLING WORKS

Box 1749, 61 Birch St., N. Timmins Ont.—Telef 646 J.—K. A. Merikallio

TIMMINS TURKISH BATH

on auki 4 kertaa viikossa: keskiviikkona, torstaina ja perjantaina 1:stä päivällä 12:sta yöllä. Lauantaina 12 päivällä 2:teen yöllä.

75 Rea Street ALEX KOSKELA Puhelin 698 W. (K)

NIINIMÄEN makeis- ja tupakkakauppa

53 4th Ave., Timmins, Ont. Tervetuloa!

J. A. MacDonald

Hautaantoimittaja

Aina avoinna — yöllä ja päivällä. Puhelin 608 — 78 Third Ave.

TIMMINS, ONT.

EASTON'S

HAUTAANTOIMITUSLIIKE

Perustettu 1911 — 12½ Pine St. TIMMINS, ONT.

Nopea ja huolellinen palvelus. — Hintamme ovat erikoisen kohtuulliset

Roy A. Dew, Hoitaja

EASTON'S

Päivä ja yö telefooni 777

Pukujen tilaus

on edullisin tehdä J. E. Eimekseltä. Lähellä suomalaista haalia.

58-4 Ave. Timmins, Ont.

S. A. CALDBICK

Lakitoimisto

Commerce pankin rakennuksessa. TIMMINS, ONT. (K)

Timminsin Suomalainen Poikatalo

valmistaa ruokaa aterioittain ja päivittäin. Järjestyneet voivat jäsenyyteen liittyä.

Box 520

59 Balsam St. Timmins, Ont.

Kirkland Lake, Ont., ilmoituksia

THE FINNISH BAKERY

Valmistaa leipää ja leivoksia. Tarjoaa yleisön käytettäväksi. Ulkolähetykset toimitaan täsmällisesti.

THE FINNISH BAKERY,

Box 229, Kirkland Lake, Ont.

NYKYÄÄN TEEN PARTURIN TYÖTÄ

Kirkland Laken Suomalaisessa Palloruumassa

Paikka on eristetty, joten naiset ja lapsetkin voivat tulla. Kaikessa työn teossa noudatetaan huolellisuutta.

J. OKSANEN.

GOLD RANGE HARDWARE

TELEPHONE 110 KIRKLAND LAKE, ONT.

Pientä rautatavaraa, rakennustarpeita, sähkötarpeita, putkitarpeita, astioita, kyökkitarpeita, kyökkikalustoa, keitto- ja lämmitysuuneja, sänkyjä, sprinkejä ja matrasseja. Radiotarpeita.

Käykää tutustumassa hintoihin ja palvelukseemme.

GOLD RANGE HARDWARE

J. A. QUENVILLE, Omistaja.

Uusi suomalainen

sauna ja uima allas

142 Durham kadulla, Sudbury, Ont. Puhelin 2268.

Auki joka päivä kello 1 päivällä 12 yöllä.

NESTOR PUSKA

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran, tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja jatkuvista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAVANA New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai iltoina. Auto junia vastassa. Urho Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1858.

H. KAUHASEN RÄÄTÄLILIIKE. Suositellaan. Lisgar Street, Box 524, Sudbury.

FORT WILLIAM, ONT.

FORT WILLIAMIN STEAM BATH 226 Robertson St., avoinna joka arkipäivä kello 1—12 yöllä. Hierontaa, ammekylpyjä ja sairasvoimistelua antaa samassa paikassa Suomessa tutkinnon suorittanut hoitaja. (To)

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA! EHDOTTOMASTI parhaat korput ja kovat leivät saatte leipuri Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont. Werner Koivula, Phone 276, Box 113.

TIMMINS, ONT.

LUONTAINEN SAIRAANHOITAJA ja hieroja Taimi Valo, 66—5th Avenue. (Sisäänkäynti yläkerrassa). Tilaa sisäpotilaille. Box 1127, Timmins, Ont. (To

Halutaan tietää

Missä nykyään oleskelee veljeni Matti Riihimäki, kotoisin Kuortaneelta, V. läänistä. Olepa hyvä ja anna osotteesi tärkeän asian vuoksi. Jos ei hän tätä itse huomaa, niin olisi joku hänen tovereistaan niin hyvä ja antaisi hänen osotteen.
Urho Riihimäki, (59
Box 180, Arvida, Que.

Haluaisin saada tietää henkilön olinpaikan, jonka kuva on yllä. Jos hän itse ei tätä huomaa, niin jos joku, kuvan avulla, voi antaa minulle tietää hänestä, niin olisin hyvin kiitollinen. Hän voi käyttää nimeä: Emma Jurvonen tai Hopren. (59
Kalle Jurvonen,
Orient Bay, Ont.

Missä nykyään oleskelee Yakve Silvasti, kotoisin Kalajoelta. Ole hyvä ja ilmota osotteesi. Tai jos joku toinen olisi hyvä ja hänen osotteensa ilmottaisi. (60
J. Marjamäki,
Box 325, South Porcupine, Ont.

Alma Aarnio,
Luontainen sairaanhoitaja ja hieroja, ottaa vastaan sairaita (Tr
52 DUNCAN AVE.
Box 332, Kirkland Lake, Ont.

F. A. RICARD
Tukku- ja Vähittäiskauppa.
RAUTATAVARAKAUPPA
Elm St., Sudbury, Ont.

KELLOSEPPÄ
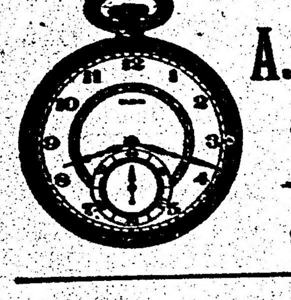
A. Heiskanen
Sudbury, Ont.
—Box 1873—
9 Durham St.

MATKAILIJAKOTI
Siistejä huoneita saatavana.
EMIL JOHNSON
62 Edmund Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa
Telefooni 582

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

KUMMIA KUULUU

Pitkän jauhamisen jälkeen ovat ukko- ja poikamiehet päässeet siihen lupsakkaan tulokseen, että niiden juhlat vietetään tämän kuun viimeisenä ja ensi kuun ensimmäisenä ja toisena päivänä. Ohjelma kuuluu olevan tavallista jyrympää. Lauantai-illan tanssiihin kuuluvat paistavan oikein suuren sian ja siitä, kuka sen saa poskiinsa pistellä, kilpailevat sitten kaivosmiehet ja maanpäälliset keskenään. — Saa nähdä, miten siinä rytäkässä käy? Sunnuntai-illaksi ovat sitten järjestäneet ohjelma-iltaman, jossa näytellään kaksi kappaletta. Toisen kappaleen nimestä kuuluu tulevan yleisölle kilpailu. Näytelmän nimittäin on kirjoittanut eräs sudburylainen Kotijärvi aivan tilaisuutta varten, mutta hän jättänyt sen nimettä. Yleisö kuuluu saavan tehdä nimiehdotuksia ja parhaimman palkitaan viidellä dollarilla. Muuten, molemmat näytelmät ovat railakkaita huvinäytelmiä ja esittäjät kuuluvat olevan valitun ihan parhaimman jälkeen. Lisäksi on ohjelmassa vielä kilpailu kupleittien laulajille. Osaa saa ottaa vaikka ukko mustalainen, nen. Palkintoina on 3, 2 ja 1 dollaria. Alkakaapa siis, laulukallet venytellä kurkkujanne näiden kilpailujen varalta. Sillä kunnia näissä kilpailuissa on koettelemisen arvoinen eikä palkinnot. — Muistakaapa pitää mielessä. Lähemmin vastedes.

Beaver Lake

BEAVER LAKEN JEHULAISILLE

Lehdon malja on valmis. Beaver Laken jehulaiset voivat sen käydä noutamassa milloin vain heille sopii Lehto-Kassun kaupasta. Samalla voidaan suunnitella maljalle sääntöjä ja hyväksyä ne yksissä tuumin.
Lehto-Kassu.

NÄYTTÄMÖTAIDE

Sudburyn suom. näyttämö

"Seikkailu jalkamatkalla"

Viime lauantaina esitti Sudburyn suom. näyttämö ensi-iltaesityksenä "Seikkailu jalkamatkalla"-nimisen näytelmän. Näytelmä on alkuperäisesti tanskalaisen kirjailijapapin, C. Hostrupin, käsialaa ja on sen suomenkieliseen asuun mukaillut Kaarle Halme ja musiikin säveltänyt Otto Kotilainen. Näytelmä on 5-osainen ja kuvaa se kahden nuoren, kesäisellä jalkamatkalla lähteneen ylioppilaan ja vankilasta karanneen pikkuvarkaan seikkailuja keskellä leppoisaa maaseutua. Näytelmä on vanhan ajan kirjailijan tuotetta ja siksipä siitä huokuukin alusta loppuun, kuten niiden vuosien tuntu, jonka me jazz-kauden ihmiset olemme melkein kokonaan unhoittaneet. Tapaukset käyvät hiljaista, yllätyksetöntä rataansa ja ihmiset elävät jokapäiväistä elämäänsä hartaina ja rauhallisina, silloin tällöin höystäen puhalluspaan leppoisalla huumorilla, joka hivelee katsojan sydänalaa kuin vilpoisa tuuli kesäpäivänä kuumaa otsaa. — Sanalla sanoen, tällaiset näytelmät ovat aina silloin tällöin kuumeisen höyrinän lomassa suositeltavia.

Itse esityksestä puhuen voisi siitä muutamalla sanalla mainita seuraavaa: Vuorisena, maanviljelysneuvoksena, Urpo Nurmi ulkonaisilta piirteiltään onnistunut neuvostyyppi, mutta eri tunnesuhteissa liian jäykkä. Eri tunnealojen "henki" jäi usein hiukan pintapuoliseksi. Laurana, edellisen tyttärenä, Alma Reipas paikallaan. Hiljainen ja herttainen, joka mietiskellen etsi silmiä, mistä kuvastaisi sama kaipuu kuin hänen omistaankin. Laulut myöskin onnistuneita esitykseltään. Hellinä, edellisen serkkuna, Kaarina Heinonen ihoinen ja välitön. Lauluista vain olisi sanottavaa: hänellä on kaunis ja miellyttävä ääni, mutta liian heikko. Suosittelisimme siinä suhteessa H:lle enempi harjoitusta ja ennen kaikkea — säännöllistä voimistelua. Voimistelu vaikuttaa vahvistavasti hengityselimiin ja sitä tietä myöskin vahvistuu äänenkäyttö. Kaislana, agroonomina, E. Ristonen tyypillisesti hyvä samoin kuin myöskin muuhun esitykseen nähden. Tähän astisten näkemysteni perusteella hänen parhaimpia esityksiään. Paukkuna, nimismiehenä, Arvi Lahti löi itsensä "tapeetille", niinkuin sanotaan. Olemme hänen nähneet ennenkin esittävän eri luonteisia osia, mutta emme aikaisemmin näin ehjää. Todellakin tuttavuus yleisölle, jonka toivoisi uudistuvan mahdollisimman tiheään. Hänen nimismiehensä, rouvansa avulla virassaan pysyvänä ja häneltä aina tiukoissa paikoissa neuvoa kysyvänä, oli kerrassaan mainio, sanan varsinaisessakin merkityksessä. Siinä ei ollut mitään liioiteltua, mutta ei myöskään huomattavammin pois jätettyä. Osa on kylläkin kiitollinen esittäjälleen, mutta sittenkään eivät läheskään kaikki osaa ottaa sitä oikealta kannalta. Naamiointi olisi vain saanut olla yliimeistelympää. Peruukki oli huonosti asetettu. Lottana, edellisen vaimona, Mary Kivi ulkonaisesti harmoniseerasi hyvin edelliseen, mutta esityksessä sensijaan ilmeni hieman epävarmuutta. Se olisi saanut olla vilkkaampaa, mutta silti itsetietoista. Airiona, ylioppilaana, Kuuno Sevander esitti osansa hyvin. Laulut kauniit ja esitys reipasta — sellaista kuin iloiselta ylioppilaalta odotetaankin. Merisaarena, toinen ylioppilaista, P. Kivi vaikutti hieman teennäiseltä. Vastakohta edellisen kanssa ei ollut kaikissa suhteissaan todellisesti vaikuttava. Laulut voimakkaita mutta ikäänkuin hiukan hiomattomia. Santtu Sihteerinä, karanneena vankina, K. G. Asiala ei päässyt täysiin oikeuksiinsa. Laulut varsinkin heikonpuoleisia, jossa lienee johtunut tilapäisestä äänen käheydestä. Muu esitys sensijaan sujui hyvin. Manuna M. Passi meni poistiehensä, kuten sanotaan, sillä osa oli kovin lyhyt, jossa ei esittäjän kyvyistä ehdi täyttää kuvaa saamaan. —

Mitä esityksen yleispiirteisiin tulee, niin kuvastui siinä, kuten tavallista harjoituksen puute. Olisin vakavasti sitä mieltä, että harjoitusaikaa olisi näyttämöllä pyrittävä pitentämään. Hyvin harjoiteltun näytelmän katsoo yleisö useampaankin kertaan; huonosti harjoitellusta saa sensijaan se jo tarpeensa muutamalla kerralla. Allekirjoittaneen mielestä olisi riittävää, jos näyttämö harjoittelisi yhden uuden näytelmän kuukautta kohden. Siten päästäisiin siihen, että esitykset tulisivat viimeistellympiä ja yleisön mielenkiinto heräisi, myöskin esityksiä kohtaan, eikä vain joitakin tunnettuja ja kuuluisia näytelmiä kohtaan, kuten on laita nykyisin. Näyttämöllämme on runsaasti hyvää ainesta esittämään kappaleet hyvinkin, kunhan vain heille annetaan aikaa valmistaa esityksensä kunnollisesti. — Toivomme parannusta tässä suhteessa.

H. Kotijärvi.

Leipurit

Tarjolla hyvä tilaisuus omaan liikkeeseen. Sattuneesta syystä myydään erikoisen halvalla Fort Williamissa "Koti Leipomo" (Home Bakery) kalusto, leipomo, stoorikalusto, Ford auto y.m., y.m. Vähempi varainenkin voi alottaa.
Kyselyt osot.: (59

R. HULKKO
(myyjä)
282 Bay St., Port Arthur, Ont.

tai

WM. FALLS
(omistaja)
641 P.A. Blvd., Fort William, Ont.

TOIMII KUIN SALAMA KYLMYYDEN POISTOSSA
Siksi niin mohet ostavat "Buckley's" lääkettä yskästä päästäkseen sekä kurkku tulehduksesta ja kaikista kurkku, rinta ja keuhko tulehduksista. Se vaikuttaa heti, on mieluista nauttia, taattua. Huomaatte sen voittamattoman vaikutuksen heti ensi kerran nautittuanne — ja yhdessä 75c pullossa on 40 annosta. Pyytäkää apteekkariltanne "Buckley's" lääkettä.
BUCKLEY'S MIXTURE
W. K. BUCKLEY, LIMITED,
142 Mutual St., Toronto 2
Toimii kuin salama
Yksi ainoa otto todistaa sen.

Barkers Music Store
Sudbury, Ont.
UUSIMMAT SUOMALAISET LEVYT

Saima Laurila, Soprano
3066 F Tuomen Valkoiset Tertut
Vilja

Leo Kauppi, Koomikko
3067 F Meren Aallot
Oi, Tyttö Tule

Hannes Saari, Tenori
3068 F Meripojan Tervehdys
Kehtolaulu

Varastossamme on kaikenlaisia soittokoneita sekä välineitä. Täytämme tilauksia ympäri Canadan. Läheskulut tulee seurata tilausta alle $5.00.

Barkers Music Store
Durham St.,
Sudbury, Ont.

Vapauden lukijat

tekevät ostoksensa ainoastaan niistä liikkeistä mitkä Vapaudessa ilmottaa ja kehottavat naapureitaankin tekemään samoin. Siten menetellen tuemme omaa liikettämme sekä autamme sitä palvelemaan ilmottajia rahansa edestä.

Yhteistyöllä olemme liikkeemme rakentaneet ja vain sen avulla me voimme sitä edelleenkin kehittää. Siitä syystä älkäämme unhottako Vapauden ilmottajia.

SUURET
Metsämiesten Iltamat
— pidetään —
Liberty haalin näyttämön avustuksella,
Maaliskuun 25 päivänä
joka esittää
"Naisten Räätäli"
Kolmessa näytöksessä.
LISÄKSI MUUTA OHJELMAA, JOTEN OHJELMA KESTÄÄ 12 YÖLLÄ
SEN JÄLKEEN ALKAA KAHDEN TUNNIN KIPAKKA TANSSI
Rusettien hinnat ovella 40 senttiä.
L. W. I. Union iltamakomitea.

TURKISNAHKOJA HALUTAAN
TRÄPPÄRIT
Lähettäkää turkisnahkanne meille
A. LAFRANCE
45 Beech Street — Sudbury, Ont.
Saatte päivän korkeimmat hinnat. Maksu paluupostissa. Pidämme turkiksenne erillään ja kirjoitamme tai sähkötämme hinnan halutessa. Maksamme expressikulut.
— PUHELIN 242 —

Kevät on tullut ja rakennus- «puumi»

jos osittain alkanut täällä paljon puhutussa Sudburyssa, ne joilla on aikomus asettua asumaan tässä kaupungissa, tulisi NYT katsoa itselleen **talo tai lotti,** johon voi rakentaa talon. Minulla on myytävänä useita lotteja eri osissa kaupunkia, siis älkää odottako siksi kuin hinnat edelleen kohoaa. Käykää kysymässä, se ei ainakaan mitään maksa.

Myytävänäni on myös useita taloja, joiden hinnat vaihtelevat 1200.00—20,000 dollariin, helpot maksuehdot.

KAHDEKSAN RUUMAN TALO, kaikilla nykyajan mukavuuksilla, sovelias paikka myös **boorditaloksi,** samalla lotilla on myös siisti KIUVAS-SAUNA, jossa on hyvä liike ympäri vuoden, tämä on yksi parhain tarjous Sudburyssa kiinteän omaisuuden kaupoista. Myydään halvalla, omistajan paikkakunnalta pois muuton vuoksi. Helpot maksuehdot. Tiedustelkaa tätä heti.

VUOKRATTAVANA 18 ruuman talo, erittäin sovelias **boorditaloksi** keskikaupungilla, halpa vuokra luotettavalle vuokraajalle.

Täydelliset tiedot antaa

J. A. ERICKSON
BANK OF COMMERCE BUILDING
— PHONE 2131 —
27 ELM STREET — SUDBURY, ONTARIO

A. FOURNIER,
LIMITED
HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI
VAKUUTUKSIA
SALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY.
Lainoja hankitaan nopeasti ja alaisilla hinnoilla.

ELGIN LUNCH
Ruokaa aterioittain joka aika.
Huoneita viikko- ja vuorokausimaksuilla
J. LAITILA
12 Elgin St. — Phone 2141
Sudbury, Ont.

Ruokaa ja kahvia
parhaasta päästä saa North kahvilassa,
Lempi Johnson,
Lisgar St., Sudbury, Ont.

Toht. Jos. Teich
HAMMASLÄÄKÄRI
Strand teatteri rakennuksessa.
Kirkland Lake, Ont.
Puhelin 44
Kaasun avulla poistetaan hampaita.
SILTA Y.M. HAMMASTYÖTÄ

H. WICKSTRÖMIN
RÄÄTÄLILIIKE
22 Monk St., Box 1168, Sudbury. Silitys ja puhdistustyö tehdään huolella. Puhelin 1871.

TYÖLÄISTEN YSTÄVÄ
Muistakaa tämä. Kannattakaa miehiä jotka tuntevat työn arvon. Monet ovat tyytyväisiä palvelukseeni ja kohtuulliseen hintaan. Kaksi lajia ruumis- ja sairasvaunuja. (Hautaus koti ilman maksua)
JAMES CARDINAL
(Seuraava postikonttorista)
uhelin S740–Auki päivällä ja yöllä
121 May St. N., Fort William, Ont.

Suomalainen Koti
Suosittelee
RUOKAA JA HUONEITA
Huom.! Minuutin matka C. N. R. asemalta. (MT
390 Colborne Street
Tel. Main 0008
MONTREAL, QUEBEC

Suljettuja ja avonaisia autoja saatavana
Puhelin 121
YELLOW TAXI
Yöllä ja päivällä.
Walter Luoma, Sudbury.

Erik Piiraisen
Parturiliike, Tupakkakauppa ja
PALLORUUMA
sijaitsee
57 LANG STREET, COBALT, ONT.
Naisten hiuksia myös leikataan.

Heinän siemeniä

Siemenistä riippuu satonne. Jos kylvätte huonoja siemeniä, niin sato on sen mukainen.

Steel Briggs No. 1 siemenet ovat edullisia kylvää, sillä ne erikoisesti soveltuvat Pohjois-Ontarion ilmanalaan ja tuottavat parhaimmat tulokset. Kylväkää ainoastaan parhaimmat ja puhtaimmat siemenet. Olette edellä kylvämällä Steel Briggs siemeniä.

Hinnat F.O.B. Sudbury.

	100 paunaa	Bushel	Pauna
TIMOTEE			
No. 1 Beaver	$10.25	$4.95	12c
No. 2 Ermine	8.75	4.20	11c
Lion Brand No. 1	12.25	5.90	14c
ALSIKE-APILA			
No. 1 "Fagie"	27.75	16.65	30c
No. 2 "Hawk"	25.75	15.50	28c
PUNA-APILA			
No. 1 "Tiger"	37.75	22.65	40c
No. 2 "Wolf"	35.75	21.50	38c
ALSIKE JA TIMOTEE SEKOITETTU	12.75	7.65	15c
ALFALFA			
No. 1 Lion	37.75	22.65	40c
Kanganpussit extraa		50c	kappale

Täydellinen varasto juurikasvisiemeniä 10c pkg.

COCHRANE-DUNLOP
HARDWARE, LIMITED
SUDBURYN SUURIN RAUTAKAUPPA
Durham Street — Sudbury, Ontario

TECO STORES
OPERATED BY THE T. EATON Co LIMITED

Poikasten Tweed polvihousuja
Kaksinkertainen taka sekä polvi osa
Tehdyt hyvästä harmaasta sekä ruskeasta "tweed" kankaasta, pumpuli vuorin kanssa.
Kokoja 28—33 — Hinta $2.10 pari

Myöskin sopivia kalosseja koko perheelle. Nyt kun ilmat lämpenevät, niin tulee halu jättää painavat päällykengät ja ostaa kalossit.

Lasten kalosseja	55c	pari
Nuorukaisten kalosseja	69c	„
Tyttösten kalosseja	62c	„
Poikasten kalosseja	78c	„
Naisten kalosseja	69c	„
Miesten kalosseja	89c	„

Miesten, poikasten ja nuorukaisten
kumisaappaita
Miesten kokoja, hinta $3.45, poikasten $2.79 ja nuorukaisten $2.25 pari.

TECO STORES
ELM STREET — SUDBURY, ONT.

KIVELÄN LEIPURILIIKE
Tarjoaa teille ainoastaan ensiluokan aineista valmistettuja tuotteita. Käyttäkää meidän tuotteita. Linjoille lähetetään.
KIVELÄN LEIPURILIIKE
Puhelin 1618 N. — 111 Secord St. — Port Arthur, Ont.

SAUNA
Peter ja Richmond Sts. kulmassa
TORONTO.

STAR BOTTLING WORKS
K. V. NURMI, omistaja
Box 1028 — Sudbury, Ont. — Phone 946
VALMISTAA PARHAAT JUOMAT SUDBURYN PIIRISSÄ.

Työläistoveri! Oletko jo tilannut Vapauden?